

nové město

02/2024 - ROČNÍK 33 (27)

6/ Sestra Dominika Petra Konečná OSF

8/ Manželé ve službě dospívajícím - Up2Me

20/ Nablízku mladým s Veronikou Sodomkovou

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

**Předplatte si časopis NOVÉ MĚSTO
na rok 2024 nebo ho darujte svým blízkým!**

Roční předplatné: **660 Kč**

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu
nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: predplatne@novemesto.cz

Vyzkoušejte nový

PODCAST
audio Slovo života.

Více na
www.novemesto.cz.

nové město

Časopis Hnutí fokoláře - 2/2024, vychází 6x ročně, ročník 33 (27) - 33. ročník od vzniku československé verze, 27. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vínof, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulinky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 600 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlagerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Marta Hanušovská, Mgr. Zdeňka Růžičková, PhDr. Drahomíra Syřůčková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zasluka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Manželé Roveovi na setkání tutorů Up2Me v Krkonoších. Foto: archiv P. Rovea.

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ Zapište si do kalendáře
Manželství jako cesta ke svatosti

Ohlédnutí

- 4/ Green Care

Člověk v dnešní době

- 6/ Darovat se co nejvíc naplno

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Manželé ve službě dospívajícím

Posezení s režisérkou

- 12/ Na dějiny dvacátého století
ve škole často nezbývá čas

Duchovní inspirace

- 13/ Povolání a poslání
14/ Když kolem nás někdo projde

Slovo života

- 15/ „Stvoř mi čisté srdce, Bože! Obnov ve mně ducha
vytrvalosti.“ (Žalm 51 [50],12)
16/ „Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědec-
tví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše a na nich na všech
spočívala velká milost.“ (Sk 4,33)

Život ze Slova

- 17/ V dílně
Dávat naději
Využít příležitost k pohostinnosti
Úprava oblečení

Z Hnutí fokoláře

Na cestě tvořivé věrnosti

- 18/ Osvobozující vstup do „domu sebepoznání“

Z Hnutí fokoláře

Ze života gen

- 20/ Nabližku mladým

Z Hnutí fokoláře

- 21/ Spolu na cestě III.
22/ Naděje pro Evropu

Duchovní inspirace v praxi

- 24 Povolání a poslání - aneb nikdy není pozdě

Komiks

- 25 Matka a já

(Za)myšlenka

- 26/ Jedno srdce a jedna duše
27/ Oranžová? Oranžová!

Zapište si do kalendáře

ETIKA A UMĚLÁ INTELIGENCE

42. konference Člověk a média s tématem Etika umělé inteligence se bude konat 18. dubna 2024 od 17:30 hodin v Americkém centru v Praze.

Hosté konference se budou zamýšlet nad otázkami: „Představuje umělá inteligence velké riziko, nebo je skvělým nástrojem, který nám pomáhá? Připraví nás o práci? Jak ovlivňuje demokracii? A jak ohrožuje naše soukromí?“ Účast přislíbil David Černý – etik a filozof Ústavu státu a práva AV ČR a také Josef Holý – odborník na umělou inteligenci. V současné době je umělá inteligence nástrojem, který může být využit i zneužit. Je důležité aktivně se podílet na budoucnosti s ní.

Pro bližší informace a přihlašování sledujte www.clovekamedia.cz.

Bibiána Šmeilová

POZVÁNKA DO CITADELY

Rády bychom Vás touto cestou pozvaly do citadely Pakt ve Víně, kde každou první sobotu v měsíci (s výjimkou zimních měsíců a měsíce srpna) udržujeme a zvelebujeme zahradu a pozemek kolem Centra Mariapoli.

Kromě potřebné práce – a je jí dost – je to i skvělá možnost setkat se s druhými, lépe se poznat, strávit den ven-

Hnutí fokoláre Vás srdečně zve na společně prožité dny

Mariapoli Srní

26. – 29. 9. 2024

Téma: Povolání a poslaní

Hotel Srní v centru
Národního parku Šumava

Více informací včetně
přihlašování
na www.focolare.cz

ku, dát si „do těla“, ale i prožít společně mši svatou, poobědvat a u kávy si připomenout Slovo života. Pro lepší přehled připomínáme konkrétní termíny: 2. 3., 6. 4., 4. 5., 1. 6., 7. 9., 5. 10., 2. 11. a 7. 12. A ještě něco: v termínu 5.-7. července 2024 proběhnou ve Víně „**Letní práce v citadele pro všechny**“. Ubytování včetně výborné stravy máme zajištěno v Centru Mariapoli. Bývají to intenzivní, radostné dny prožité spolu a s Ježíšem mezi námi.

Marie Hrabětová a Blanka Padevětová

GENFEST

Hnutí fokoláre pořádá každých šest let mezinárodní setkání zvané GEN-

FEST neboli setkání mladých, kteří se chtějí posílit ve vzájemném bratrství.

Tento rok proběhne toto setkání v Brazílii, ale také v menším počtu nedaleko od nás – v Maďarsku.

Zveme mladé lidi od 18 let na Genfest v Maďarsku, **v Ostřihomi, od 19. do 21. července 2024.**

Informaci, co je Genfest, najdete na www.genfest.org. Více informací o setkání v Maďarsku poskytne příští číslo Nového města.

Předběžné přihlášky posílejte na kontakt: jarkamalik@gmail.com, tel: 736 700 878 do 31. března 2024.

Jaroslava Malíková

Manželství jako cesta ke svatosti

Malou knížečku 9 dní za „nové víno“ v manželství, vydané nakladatelstvím Paulínky, napsali manželé Augustin a Viola Svobodovi jako nověnu.

Její obsah vychází jak z textu manželského slibu, tak i z jejich bohatých životních zkušeností (4. duben 2024 je dnem jejich diamantové svatby) a z pastorece manželů a snoubenců, které se věnují. V Komunitě Emmanuel pořádají například kurzy „*Láska a pravda*“.

Každý z devíti dnů modlitby má svou pevnou strukturu – pozvání ke ztišení, Boží slovo, zamyšlení, impuls pro život a závěrečnou modlitbu.

V úvodu nověny manželé Svobodovi píší: „*Tuto*

drobnou modlitební pomůcku nabízíme všem manželům, kterým na jejich vztahu záleží. Chceme je pozvat k hlubšímu zamyšlení nad manželským slibem, nad jeho jednotlivými body. Chceme si připomenout situace, kdy v jednotlivých položkách slibu klopýtáme, selháváme, nebo se dokonce navzájem zraňujeme. Ale také si chceme ukázat cestu, která vede k uzdravujícímu prameni – k té vzácné milosti, vyvěrající ze svátosti manželství.“

Zdeněk Vích

Foto: archiv DME

Účastníci akce „V dialogu pro dobro planety – Green Care.

Green Care

OHLÉDNUTÍ

Ve dnech 25.-29. října 2023 se v Rotselaar, poblíž Bruselu, uskutečnila akce „V dialogu pro dobro planety – Green Care“ se zaměřením na ekologii. Vychází z iniciativy „Dialogo multipolare in Europa“ (DME) a v jejím rámci se tato akce zaměřila na dialog v oblasti integrální ekologie, která se dotýká každého z nás stále naléhavěji.

Tento Dialog (DME) sdružuje řádově desítky osob z různých zemí Evropy a byl původně koncipován jako dialog mezi východem a západem. Pohled občanů z „východu“ se v některých otázkách liší od pohledu občanů ze „západu“. Avšak pokud jde o Evropu, vidíme velké bohatství různých národů, s odlišnou historií, kulturou, jazykovou odlišností a mnohem víc toho, co nás spojuje, respektive by mohlo spojit, kdybychom mezi sebou více komunikovali a více se poznali.

Akce v Rotselaar byla součástí širší iniciativy, takzvané *Project DialogUE*, jejíž cílem je vytvořit určitou platformu pro občany, s cílem moci se aktivně zapojit, vyjádřit své názory, postoje i obavy a vést otevřený, smysluplný dialog v rámci Evropy a formulovat společné výstupy a návrhy, které by bylo možné předložit Evropské unii. Program *Green Care*

obsahoval mix zajímavých témat a konkrétních aktivit, které představili sami účastníci: výzkum biodiverzity, výzkum snižování hluku v našich městech, budování komunitních zahrad ve městech, školních zahrad, které jsou otevřené pro občany. Jeden manželský pár představil projekt, kterému oba dávají doslova své životy – *GreeningAfricaTogether*, který řeší otázku nedostatku vody v jedné oblasti Afriky. Z jedné oblasti Německa, z malé vesnice, pochází miniprojekt *Grüne Dach Impulse* zabývající se výselechťením nové odrůdy rajčat, která odolá podmínkám ve vyšší nadmořské výšce, aby nebylo nutné rajčata dovážet z jihu.

Složení účastníků bylo velmi různorodé – 50 osob z 13 zemí, všech věkových kategorií, různých profesí.

Každý den jsme se zapojili do workshopů, dialogů na témata související s ekologií, vyměňovali si zkušenosti a znalosti s cílem zlepšit péči o naši planetu, se snahou pochopit, co můžeme udělat pro její záchranu. Postupně narůstala atmosféra vzájemnosti, důvěry. Bylo zřejmé, že každý může něčím přispět a obohatit ostatní. Z příspěvků často vystupovala do popředí propojenost ekologických aktivit a komunitárního aspektu života. Potřeba začít a jít dělat něco konkrétního nejen na osobní úrovni – třídění odpadu, šetření energiemi v domácnosti,

Snímek z workshopu.

Foto: Josef Veselý

užití kapénkové závlahy, recyklace obalů, neplýtvání potravinami a podobně, ale také společně přemýšlet, hledat a o něco se pokusit na úrovni společnosti. Vzbuzovat povědomí, edukovat... A mohli jsme si uvědomit, že nemusíme být zrovna profesí ekologové, paleoekologové, klimatologové, biologové a další.

Setkání obohatila přítomnost Helmuta Maurera, odborníka na otázky životního prostředí, který se zabývá implementací *Zelené dohody*. Spojila se s námi také Lorna Gold, prezidentka

Laudato Si' Movement a generální ředitelka FaithInvest. Podělila se o své bohaté zkušenosti. Hovořila s naléhavostí a přesvědčivostí v syntonii s exhortací *Laudate Deum*, která vyšla několik týdnů před touto akcí a která nás provázela po celou dobu.

Byl představen také *EcoPlan* Hnutí fokoláre – naslouchat pláči země, pláči chudých a pláči nových generací, který nastiňuje přínos charismatu jednoty k vytvoření ekologického strategického plánu Hnutí, který bude realizován na místní i národní úrovni. Je možné se s ním seznámit podrobně na webových stránkách www.focolare.org. Tento *EcoPlan* se připojuje k ambiciózní ekologické iniciativě celosvětové náboženské komunity a za tímto účelem posílilo strategická partnerství s dalšími organizacemi, jako je *hnutí Laudato Si'* a *FaithInvest*.

Součástí *EcoPlanu* jsou konkrétní návrhy, díky nimž mohou místní komunity čerpat inspiraci ze sedmi aspektů spirituality jednoty a vytvořit svůj vlastní ekologický akční plán. Z návrhů uvádíme:

Společenství majetku, ekonomika a práce

- Minimalizovat tepelné ztráty, osvětlení a spotřebu vody změnou našich návyků a přijetím opatření na úsporu energie, jako je zlepšení izolace, přechod na LED žárovky atd.
- Podporovat solidaritu a bojovat proti konzumerismu a kultuře plýtvání.
- Vybírat produkty a dodavatele, jejichž postupy nepoškozují planetu.

Svědectví a vyzarování

- Zapojit místní komunity do konkrétních ekologických aktivit ve spolupráci s ostatními.
- Využívat existující kontakty s ekumenickými, mezináboženskými a občanskými organizacemi.
- Zajistit preferenční možnosti pro mladé lidi, přistěhovalce, chudé

„Zdravím mystického těla, lidstva, je mír. A zdravím vesmíru je ekologie. Mám pocit, že v budoucnu dojde v našem Hnutí k velkému ekologickému rozvoji, protože musíme šetřit přírodní prostředí. Stejně jako člověk musí být živý a ne mrtvý, aby se mohl stát svatým, musí být i planeta živá, aby poskytla domov lidstvu. (...) Naše planeta je nezbytná pro existenci života. Proto je zdravá ekologie základem míru. Mír a bratrství můžeme budovat pouze na planetě, která existuje.“

(Chiara Lubichová,
Rocca di Papa, 25. června 1991)

Je třeba si uvědomit, že bez kulturních změn, bez vyžívání životní

ho stylu a přesvědčení ve společnotech, není trvalých změn a bez osobních změn není kulturních změn. Úsilí domácností o snížení znečištění a odpadu a o uvážlivou spotřebu vytváří novou kulturu. Samotná skutečnost, že se mění osobní, rodinné a komunitní návyky, přispívá k většímu znepokojení nad nenaplněnou odpovědností politických sektorů a rozhořčení nad nezájmem mocných. Uvědomme si tedy, že i když to z kvantitativního hlediska nepřináší bezprostředně znatelný efekt, pomáháme vyvolat rozsáhlé procesy transformace vyvěrající z hloubi společnosti.

(Papež František,
Laudate Deum, článek 70-71)

a marginalizované komunity, protože představují ty, kdo za tuto klimatickou krizi zaplatí nejvyšší cenu.

Sjednání s Bohem a modlitba

- Modlit se za stvoření, jednotlivě i jako společenství.
- Zvýšit povědomí místních komunit o posvátných místech, aby se znovu spojily s přírodou a historickým dědictvím.
- Oslavovat krásu a bohatství stvoření.

Fyzický život a příroda

- Snížit plýtvání jídlem stanovením přiměřené velikosti porcí a použitím zbytků v jiných jídlech.
- Upřednostňovat místní a organické produkty, pokud je to možné.
- Snižovat množství plastů například tím, že budeme nakupovat výrobky nebalené v plastu.

Harmonie a prostředí

- Vybírat oblečení na etickém základě. Nízkonákladové produkty často ve-

dou k vykořisťování lidí a životního prostředí.

- Přijmout umírněnost jako životní styl. Zjistit, jak může omezení, opětovné použití a recyklace pomoci.
- Chránit krásu přírody kolem nás.

Moudrost a studium

- Více se vzdělávat o životním prostředí a jeho socioekonomické relevanci.
- Lze kontaktovat *EcoOne* (<http://ecoonline.org/en/>) a tým *EcoPlan* (<https://www.focolare.org/en/2022/06/22/italiano-focolare-ecoplan-una-potente-intuizione/>), abychom se dozvěděli více informací o dobrých ekologických postupech pro místní komunity.

Jednota a prostředky komunikace

- Zamyslet se nad svými cestovatelskými volbami. Je-li to možné, dát přednost veřejné dopravě před autem. Na krátké vzdálenosti zvolit chůzi nebo jízdu na kole.
- Méně používat letadlo a snažit se tak kompenzovat uhlíkové emise letecké dopravy. Zvažovat potřebu cestovat na osobní schůzky nebo zvolit jiný způsob komunikace.
- Používat sociální média ke sdílení osvědčených postupů. Propagovat *EcoPlan* v místní komunitě.

Těchto několik intenzivních dní nás všechny změnilo. Vytvořili jsme rodinu v globálním slova smyslu, s novou odpovědností za naše malé každodenní kroky, s novou odpovědností za naše společné kroky, s novou odpovědností za nejslabší obyvatele naší planety.

Helena a Josef Veselí

Darovat se co nejvíc naplno

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Foto: archiv s. D. Konečné

Sestra Dominika Petra Konečná na snímku druhá zprava.

Františkánská pouť do Assisi.

Se sestrou Dominikou Petrou Konečnou OSF, provinciální představenou Školských sester sv. Františka, jsem se setkala začátkem února v Brně na konferenci na téma **Krise identity**¹. Nejen v takových krizích je nablízku mnoha lidem, zvláště mladým, ať již jako duchovní doprovázející nebo psychoterapeutka. Jsem vděčná, že si našla čas, aby čtenářům Nového města dala nahlédnout do svého pestrého života.

● Sestro Dominiko, kudy vedla cesta k vašemu duchovnímu povolání?

Pocházím z Brna, vyrůstala jsem v katolické rodině s o rok a půl mladším bratrem. Během dospívání jsem hledala, jestli to, co mi rodiče vyznávají, bude i moje cesta. Bylo to za totalitu, každý jsme si museli svou cestu hledat spíše sám. Vždycky jsem vnímala doma velkou úctu a svobodu, že se můžu rozhodnout.

Klíčové pro mne bylo setkání se společenstvím vrstevníků, kteří měli hluboký vztah s Pánem. Mohla jsem se při jednom modlitebním setkání dotknout toho, jak komunikovali s Bohem. Ten večer jsem se vrátila domů – bylo mi sedmnáct – a dobrovolně jsem si poprvé klekla k posteli a začala jsem s Bohem mluvit. Od té doby jsem začala svůj život měnit podle toho, jak jsem Boha poznávala v evangeliu a skrze společenství. Chtěla jsem mu patřit na celý život. Dlouho jsem si představovala, že to bude v partnerském vztahu, že budeme společně vést druhé k Bohu. Během duchovního doprová-

zení, bylo mi téměř osmnáct, po roce hledání, jsem sdílela tyto své představy. Můj doprovázející mi řekl, že se mu zdá, že by mi nejvíce vyhovoval svatý František. Přitom se začal upřímně smát. Vzápětí řekl, že svatý František by mě asi nechtěl. Ale doporučil mi, abych to udělala jako on, abych Bohu dala celý život a objala chudobu. Já jsem neznala svatého Františka, ani jsem nevěděla, co znamená obejmout chudobu. Moje srdce se však rozhořelo a začala jsem hledat společenství, kde bych mohla žít zasvěceným způsobem života. Setkala jsem se s bratry františkány a díky nim i s našimi sestrami.

Po měsíci a půl od nástupu na vysokou školu jsem odešla do řádu. To je začátek mého hledání povolání.

● Co na to rodiče?

Nebylo to pro ně lehké, i když jsou věřící. Měli jiné plány. Následovalo několik let, kdy jsem se hledala a také oni hledali vztah k mému rozhodnutí. Bylo to pro obě strany bolestné. Ale jsou to poctiví bojovníci. Myslím, že pro ně bylo rozhodující, že viděli, že jsem šťastná, že jsou různé cesty, jak žít s Bohem uprostřed světa, i když oni by si pro mne tuhle nevybrali.

● Jak to bylo s vaším studiem, profesní orientací?

Když jsem odcházela do řádu, studovala jsem na zemědělské fakultě, ale nebyl to pro mne obor první volby. Bylo to těsně po totalitě, kdy se poprvé mohlo svobodně vybírat studium. Já jsem studovala na střední zemědělské škole, ze které bylo jednoduché jít na zemědělskou fakultu, ale ne na jinou. Kdybych si bývala mohla vybrat, volila bych již tenkrát psychologii, jenže jsem nebyla připravená na přijímačky. Proto jsem zemědělskou fakultu opustila s poměrně lehkým srdcem.

● A psychologie?

Sestry mne chtěly nechat studovat. Mně bylo sladkých osmnáct, Bohu jsem dala celý svůj život a bylo mi úplně jedno,

Během františkánské misie v Ostravě.

jestli půjdu nebo nepůjdu studovat. Už v noviciátě mi bylo nabídnuto studium teologie. Studovala jsem v Praze a byl to pro mne vzácný čas.

Život je však plný překvapení, moje spolusestra odcházela narychlo na misie do Kazachstánu, až k čínským hranicím. Učila v Brně na Biskupském gymnáziu náboženství a etiku a bylo potřeba, aby ji někdo nahradil, tak jsem šla. Já jsem měla za sebou první ročník teologie a první sliby, vzdělání jsem si dodělávala dálkově. Moc mě práce s mladými bavila. Uvědomovala jsem si, že potřebuji nejen znalosti, ale především svědectví života a prostor o Božích věcech přemýšlet. Ty čtyři roky na gymnáziu mi moc pomohly, byla jsem hodně blízko mladým a jejich trápení a otázkám. Vnímala jsem, že jenom dobrá vůle chtít pomoci nestačí. Viděla jsem, že je potřeba něco víc.

Jednoho dne jsem byla na nádherné přednášce o sexualitě a identitě člověka. Zatoužila jsem, abych tyto věci mohla studovat z křesťanského pohledu. Dostala jsem možnost studovat na Gregoriánské univerzitě v Římě postgraduální studium psychologie pro ty, kdo měli doprovázet v řeholních společenstvích a v seminářích dorost. Když jsem se po čtyřech letech vrátila do republiky, byla jsem hned pověřena formací. Řekla jsem, že to budu dělat ráda, ale chtěla jsem být i pro mladé. To se všechno naplnilo.

Kromě doprovázení svých spolusester jsem dostala možnost se ve Vojenské nemocnici Brno připravit na atestaci pro práci ve zdravotnictví jako klinický psycholog. Po složení atestace jsem začala samostatně pracovat nejdřív v Brně, pak několik let v Liberci.

Velmi ráda takto sloužím. Věnuju se zejména dospělým, ale též mladým od dvanácti či třinácti let, se všemi specifiky, která to nese, i s bolestmi dnešní doby.

● **Zároveň přednášíte na různých setkáních a s mladými jste hodně v kontaktu...**

Často v poslední době mluvím o vztazích, o sexualitě, o vztahu k tělu, jak se stavět ke své identitě, jak ji najít v Bohu uprostřed zmatků a nároků dnešní doby.

Sekce pro mládež při České biskupské konferenci mě zve přednášet pro ty, kdo se věnují mládeži, jezdím občas i do diecézních center života mládeže mluvit o vztazích a sexualitě. S trochou smutku si uvědomuji, že málokdo si dovolí s mladými mluvit o těchto tématech otevřeně, a oni to přitom moc potřebují. Hodně hledají, často mají bariéry, strach, morální otázky, bojí se otevřít před rodiči to, co je trápí. Právě při přednáškách nebo při duchovním doprovázení se to může pojmenovat a mladí mohou dostat naději, že o sexualitě a vztahové intimitě lze mluvit, a že jsou důležitou a krásnou součástí našeho života. Cesta k takové zralosti nebývá lehká, ale přináší pokoj a radost. A když si člověk přizve na pomoc

Boha, jeho lásku, pak není na svá hledání v životě a vztazích nikdy sám.

● **Mohla byste říct něco o životě v rádu?**

Máme prosté charisma – hluboké spojení s Bohem uprostřed apoštolské práce.

Žijeme v menších společenstvích, máme malé komunity v Liberci, v Brně, v Hoješíně u Sečské přehrady, ve Slatiňanech, větší komunitu máme v Praze a jeden veliký dům jako internát.

Naše sestry pomáhají v pastoraaci, učí náboženství, věnují se projektům pro mládež i pro seniory, slouží dětem na našem internátu v Praze, kde je přes 100 dětí z celé republiky i ze

světa. Pořádáme duchovní obnovy pro mládež, věnujeme se malým dětem i mladým dospělým.

V Hoješíně máme dům, který je k dispozici pro rodiny s dětmi. Odpočívají tam, konají se tam duchovní obnovy, bývají tam dětské tábory, jezdí tam kolegové psychologové na výcvik.

● **Před dvěma a půl lety jste byla zvolena provinciální představenou...**

Bylo to ze dne na den. Musela jsem najednou roztáhnout náruč ještě víc doširoka a obejmout to, co potřebuje naše větší rodina sester. K mojí službě patří péče o sestry, být nápomocná ve vzájemné komunikaci, abychom mohly společně hledat, co po nás Bůh chce v dnešní době. To jsou srdcové věci, které jsou mi blízké. Se zodpovědností se ale též pojí péče o majetek. Hledáme nové způsoby, jak o svěřený majetek pečovat, abychom spravovaly dobře to, co máme, a zároveň aby to, co jsme a co máme, mohlo být cele ve službě Bohu. Je třeba myslet i na starší a nemocné spolusestry.

Mým úkolem je podpora a povzbuzení pro sestry, aby se mohly darovat Bohu i lidem co nejvíce naplno. To přeju sobě i jim. Protože vnímám, že když se člověk co nejvíce vydá, tak i když je unavený, přináší to pokoj a radost.

Za rozhovor děkuje Ludmila Šturmová

Formační škola Pro zájemce o Up2Me

Online škola přes ZOOM

Informace a přihlašování na webu
www.focolare.cz

Uzávěrka přihlášek je v pátek 29. března 2024.

Poplatek 15 euro.

Termíny:

- **Pátek 5.4.**
16:00-20:00
- **Sobota 6.4.**
9:00-12:00/15:00-19:30
- **Neděle 7.4.**
9:00-13:00

Manželé ve službě dospívajícím

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Projekt pro osobnostní formaci dětí nazvaný Up2Me, „je to na mně“ odpovídá na současné potřeby dětí a rodičů. Za posledních 7 let se ho v České republice a na Slovensku zúčastnilo několik set dětí a dospívajících. Na jaře se otevírá jedinečná příležitost více se o projektu dovědět prostřednictvím mezinárodní školy, která bude probíhat od 5. do 7. dubna přes platformu Zoom. Zvány jsou manželské páry, případně ti, kteří tomuto projektu chtějí napomáhat nebo se o něm více dovědět. Pro více informací můžete kontaktovat Bibianu Šmehilovou - Pontes (tel. +420 731 623 517; bibiana.smehilova@pontes-in.cz). Překlad je zajištěn.

Up2me je program určený mladým lidem se záměrem podpořit komplexní rozvoj jejich osobnosti a prohloubit poznání sebe sama. Již název Up2Me („je to na mně“) prozrazuje, že tutoři usilují o navozování situací a o vytváření prostředí, v němž se mladí lidé učí přebírat odpovědnost za svá rozhodnutí. Bez znalosti své biologické podstaty a sebe sama je obtížné orientovat se v dnešní společnosti.

Setkání Up2me jsou plná her, debat a informací o tom, jak jsme biologicky stvořeni a jak fungujeme. Prostřednictvím této metody neformálního vzdělávání se chlapcům a dívkám nabízí i řada obtížnějších témat, jako je sexualita, sociální síť, média a výchova ke zdravým vztahům. Účastní-

ky jsou chlapci a dívky zhruba stejné věkové skupiny, kteří se sejdou desetkrát až patnáctkrát. Na posledním setkání se zpravidla zamyslí nad svým životním plánem. Po celou dobu programu je doprovází dvojice lektorů žijících v manželství. Na setkání můžou být dle potřeby přizváni i odborníci, kteří pracují v oblasti, jíž se dané téma týká.

Kurzy jsou tematicky strukturované a odrážejí potřeby chlapců a dívek v závislosti na jejich věku. V České republice a na Slovensku se v tomto období realizují kurzy pro věkové skupiny 9-11, 12-14 a 15-17 let. Každé sezení je jedinečné a může mít různou podobu. Kurz vznikl pod hlavičkou Hnutí fokoláre.

Další navazující část školy proběhne prezenčně v termínu od **26. do 28. dubna 2024** v Poutním domě v Králíkách ve východních Čechách. Ta je učena už výhradně pro budoucí tutorý - manželské páry, kterým „hoří srdce“ pro dospívající, mají chuť a sílu se jim aktivně věnovat a jsou vysláni nějakým farním společenstvím, řádem, či hnutím.

Vychovávat děti pro hluboký dialog

Barbara a Paolo Roveovi stáli u začátku projektu Up2Me. V lednu přijali pozvání a přijeli na společný víkend lektorů z České a Slovenské republiky. Při této příležitosti jsme jim položili několik otázek.

● S jakým očekáváním jste do Čech přijížděli a co pro vás bylo důležité?

B: Víme, že čeští a slovenští tutoři Up2Me se ještě nikdy takto společně nesetkali, a tak jsme to vnímali jako jedinečnou příležitost slyšet zkušenosti a zprávy z jednotlivých kurzů. Bylo to pro nás velice užitečné. Chtěli bychom zkušenosti z těchto dvou zemí zase předat při kurzech jinde po světě.

P: I v jiných státech se snažíme podporovat lektorské páry ve vzájemném setkávání a sdílení, ale většinou se to

V lednu se v Krkonoších sešlo dvanáct rodin lektorů z Česka i Slovenska, kteří se aktivně dětem a dospívající mládeži věnují a pořádají kurzy Up2Me. Byl prostor sdílet dosažené zkušenosti, předat si příklady dobré praxe, osvědčených her i diskutovat o těžkostech, se kterými se lektori potýkají. Byl to prodloužený víkend plný inspirace a vzájemného povzbuzení. Zkušenosti lektorů se shodovaly v tom, že současná postcovidová doba je pro teenagery psychicky náročná a ve světě internetu se mohou cítit ztraceni. Aktivita jako Up2Me jsou tak nesmírně cenným nástrojem a neocenitelnou zkušeností. Součástí programu byla také přednáška od lektorky Alžběty Skleničkové na téma vývoje mozku adolescentů. Velkým přínosem bylo i navázání vztahů a kontaktů, které jednotlivým párům umožní nadále čerpat inspiraci a pomáhat si při přípravách a vedení kurzu.

Foto: archiv Paola Rovea

Barbara a Paolo Rovea

děje online. Musím říci, že díky zážitku z těchto dnů v České republice jsme i my nově pochopili, jak je důležité se setkávat osobně, a proto doufáme, že to bude možné zrealizovat i jinde.

Každá rodina má hodně závazků, děti, zaměstnání, různé aktivity. Nehledáme však nějaké supermanžele, ale manželské dvojice, kterým se daří být ve spojení s druhými, protože naším cílem je jednota a jen se vzájemnou pomocí je možné jít společně dopředu.

● **Věnujete se mladým mnoho let, ale jaké byly vaše začátky? Jak se zrodilo toto rozhodnutí dávat svůj čas dalším lidem?**

P: Když nám bylo 16 nebo 17 let, poznali jsme společně mladé z Hnutí fokoláre, gen. S nimi jsme v těch letech prožívali velice krásné a hluboké zkušenosti. Po nějaké době jsme se zasnoubili a měli svatbu. Bylo pro nás téměř automatické, že jsme se i jako mladá rodina chtěli angažovat pro mládež. Pokračovali jsme tedy a snažili se darovat svůj čas nejen své rodině a zaměstnání, ale také Hnutí fokoláre v diecézi, kde jsme žili. Vždy jsme měli z kontaktu s mladými mnoho pozitivních zkušeností, ať už jako snoubenci nebo novomanželé, a to přetrvává dodnes.

● **Takže potom jste si zvolili Up2Me nebo Up2Me si zvolilo vás?**

B: Naše začátky v Up2Me byly docela zajímavé. Naprostou náhodou jsme se zúčastnili jednoho setkání, které se také týkalo formace v citové oblasti v oblasti sexuality. Byl to jiný koncept, který už běžel. Abych řekla pravdu, z naší strany byla tehdy účast spíš dobrý skutek, protože jedni manželé nás požádali, abychom je tam zastoupili. Právě na tom setkání jsme se seznámili s dalšími animátory mladých a vznikla myšlenka kurzu Up2Me.

P: Pak se do toho zapojili další přátelé, rodiny a animátoři po celém světě a také hodně odborníků. A pod rukama nám začala narůstat skutečnost, kterou bychom si nikdy předtím neuměli představit.

● **Jak jste vybírali jméno pro projekt?**

B: Jméno bylo na samém začátku jiné. Program se jmenoval Teens Life Project. Když jsme se ale rozhodli tuto značku úředně registrovat, zjistili jsme, že takový název již existuje. Jedna naše spolupracovnice, Američanka, navrhla název Up2Me. Líbilo se nám, že to skvěle vyjadřuje svobodu těch, kterým je projekt nabídnut, je jen na nich, jakou volbu ve svém životě udělají.

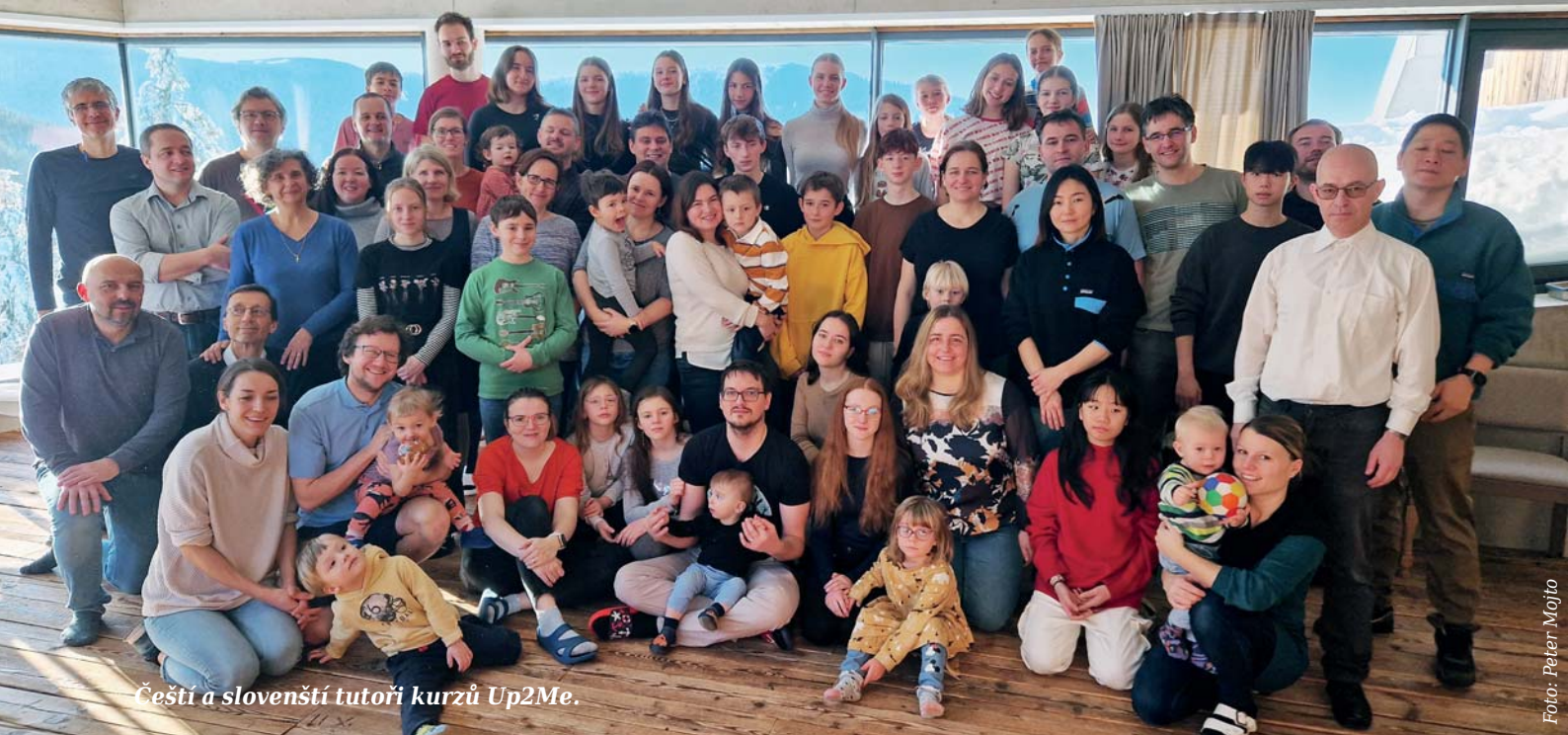
● **Během testování projektu se na revidování Up2Me podílelo mnoho lektorů z různých zemí i kontinentů. V čem vidíte přínos mezinárodního kontextu?**

P: Je výhodou i výzvou. Vždy jsme byli velmi osloveni tím, že potřeby mladých jsou stejné po celém světě a že jejich požadavky na témata jsou si všude velice podobné. Mladí sledují internet v Africe, v Asii, v Americe, v Evropě... všude stejným způsobem. Mezinárodním tým nám pomáhá, aby témata byla univerzální a vhodná pro všechny. Zároveň jsme si ale vědomi toho, že je vždy zapotřebí i určitá inkulturace. To znamená, že materiály, které připravujeme – písničky, videa, hry a další – jsou potom v jednotlivých národech a kulturách upravovány podle jejich kulturně-sociálního kontextu.

● **V Hnutí fokoláre je podstatnou součástí života úsilí o jednotu, o dialog. Promítá se to nějak do průběhu setkání?**

P: Up2Me se dotýká některých témat, o kterých ve světě nebo i uvnitř církve probíhají složité diskuse. Moc se nám proto zvlášť líbí jeden aspekt kurzu. Než se začnou hledat odpovědi na určité otázky, lektori se snaží děti naučit, jak vést hluboký dialog, jak navzájem naslouchat jeden druhému, aby se hned nevstupovalo do negativního posuzování. Pravda může mít často mnoho různých projevů a svět dnešní doby potřebuje lidi, kteří dokážou vést dialog a umí respektovat druhé.

Čeští a slovenští tutoři kurzů Up2Me.

Foto: Peter Mojto

B: Děti už dnes žijí v multinárodním prostředí, a tak je pro ně taková výchova důležitá. Je to výchova k tomu, aby dokázaly přijímat názor druhého, jinou kulturu, mentalitu, aby dokázaly přijmout celý svět a nedocházelo ke střetům, když ten druhý má jiné názory.

● **Lektoři z Hnutí fokoláre v České republice a na Slovensku přizvali k lektorování kurzu Up2Me i manželské dvojice z jiných hnutí a charismat. Jaký na to máte názor?**

P: Je to téma, které nás velice přitahuje. Hnutí fokoláre usiluje o žití evangelia, o vytváření jednoty všude, na všech úrovních. Po začátcích Up2Me, kdy jsme projekt prověřovali, si nyní uvědomujeme, že je velice důležitá tato fáze otevřenosti. Můžeme nabídnout tento malý nástroj dalším lidem a zase od nich obdržet připomínky a návrhy na inovaci. Proto bych chtěl říct, že nás v těchto dnech nesmírně potěšilo, že tu byly manželské dvojice od salesiánů, protože i to je způsob, jak můžeme jít dopředu společně jako církev.

B: Zdá se nám, že tuto otevřenost jsme sami nehledali, ale tak jako všechno v Up2Me se zrodilo ze života, z požadavků, ze vzájemného poznávání, i toto je způsob, jak můžeme žít synodalitu, ke které nás církev vyzývá... my takto dáváme do společného všechny své síly a ideje spolu s mnoha lidmi dobré vůle, bez jakýchkoliv bariér, bez rozdílů.

● **Připravuje se také kurz pro malé děti. Čím se liší od těch ostatních?**

B: Ano, připravuje se program pro děti od 4 do 8 let, předpokládáme tam zapojení celé rodiny včetně malých sourozenců. Určité části budou formací jen pro rodiče. Bude to především o tom, jak se vyrovnávat s emocemi, součástí bude hodně her, tancování, ale i úkolů na doma, které rodina bude moci dělat mezi jednotlivými setkáními.

● **Co je největším snem týmu Up2Me?**

P: Máme mnoho snů. Přestože Up2Me má solidní základ v křesťanském pohledu na daná témata, studujeme možnosti, aby to mohl být i projekt laický, který by bylo možné nabídnout všude. Takže možná naším největším snem je, aby se Up2Me mohlo rozšířit - někde už tomu

tak trochu je - i mimo katolické prostředí. Máme již určité zkušenosti například z prostředí pravoslavné církve. Nyní jsme byli požádáni, abychom vše přeložili do arabštiny... Dochází k rozvoji, který bychom si nikdy nedokázali představit. Jsou to cesty, které - jak se nám zdá - otevírá před námi Bůh a my se jen snažíme po nich jít.

B: Up2Me není náš projekt a pokaždé jsme překvapeni novými skutečnostmi, které vznikají. Myslím, že nejde o to mít nějaký sen, ale spíše se nechat překvapovat Bohem a vidět, co on pro nás připraví, protože to určitě bude velmi krásné.

*Za rozhovor děkuje
Zuzana Výboštková,
za překlad děkuje
Eduardě Macháčkové*

Foto: archiv rodiny Výboštkových

Z průběhu setkání dětí od 8 do 11 let.

Lektorování na více způsobů

Daniela a Michal Veselovští ze Žiliny jsou lektory Up2Me a salesiánskými asistenty mládeže.

„Kurzy vedeme v rámci naší farnosti Žilina Hájik. Měli jsme skupiny ve věku 9-11 a 12-14 let. Velmi nám pomohla podpora našeho pana faráře. Dozvěděl se o tomto programu, hned ho zaujal a vyslal nás na školu tutorů. Bez jeho podpory bychom jen těžko hledali prostory pro realizaci kurzů. Velkým přínosem či vedlejším produktem programu Up2Me je mimo jiné to, že se teenageři na setkáních navzájem poznávají a navazují přátelství. Následně se stávají součástí farní komunity, kde mají možnost se i nadále setkávat. Takto jsme dělali program Up2Me pro děti 9-11 let a pak, když děti povyrostly, pro kategorii 12-14. Naučili jsme se toho hodně i sami o sobě jako lektori.“

Markéta a Milan Jiroutovi vedou kurz pro věkovou kategorii 15-17 let.

„V kurzech, které jsme měli možnost vést, jsme se potkali s mladými na prahu dospělosti a měli jsme možnost nahlédnout do jejich myšlení a prožívání. Ve velké většině byli formováni ideály křesťanství, které jsou pro ně důležité. Vyrůstali však ve světě, který je těmto ideálům na první pohled značně vzdálený. Naším hlavním úkolem je vytvářet bezpečný prostor, kde si mladí lidé mohou pojmenovat i prožít pocity, které v nich náročná témata z oblasti sexuality, emocí a vztahů vyvolávají. To samozřejmě vyžaduje naši zvláštní pozornost věnovanou každému jednotlivci a v případě potřeby individuální podpůrný rozhovor. Mladí nepotřebují příliš mnoho teorie, touží po diskuzi mezi sebou a námi k tomu, aby informace, které v životě dostali, dokázali propojit a přijmout. Náš životní příběh a důvěra v dospívající, že jimi zvolená cesta bude správná, jsou klíčovými nástroji pro tuto práci.“

Zuzana a Vojtech Výbošťokovi jsou lektory na Slovensku v Prešově. První kurz se konal v jejich obývacím pokoji.

„Byl to náš první kurz. Skupinu tvořilo 10 dětí ve věku 8-11 let. Měli jsme homogenní skupinu 5 dívek a 5 chlapců.

Fota: manželé Badaničovi

V tomto složení se pracovalo velmi dobře a dynamika ve skupině opravdu fungovala. Náš dům se během sezení proměnil v hernu a vyhovovalo nám, že jsme nebyli časově omezeni. I když jsme skončili později, nebyl to problém. Neméně důležité pro nás lektory bylo, že jsme byli v prostředí, které jsme detailně znali. Bylo pro nás snadné vytvořit z něj prostředí bezpečné a důvěryhodné.“

Manželé Marie s Aurelem a Dominika s Florianem - všichni Badaničovi - vedou kurz pro 9-11 let v Praze-Vinoři.

„Důvod vést kurz netradičně ve čtveřici byl zpočátku zcela prozaický. Ani jedna rodina neměla dostatek času a energie,

aby si troufla do toho jít na vlastní pěst. Jelikož se jednalo o naše první kurzy, tento formát nám umožnil navzájem se podpořit v přípravách. Zafungovalo to nad očekávání dobře. Dokázali jsme se doplňovat – jeden je organizačně nadanější, druhý zase kreativnější. Vnímáme také přidanou hodnotu v tom, že když jeden pár nějakou aktivitu představuje a vede, druhý pár se může věnovat individuálním potřebám účastníků. Má to i své výzvy, ale ve snaze o jednotu se nám daří je překonávat. I s podporou farnosti a fokoláře jsme tak mohli Up2Me rozběhnout přímo ve Vinoři, kde jsme vnímali enormní zájem o tento kurz.“

*Článek připravily
Zuzana Výbošťoková
a Františka Diblíková*

Na dějiny dvacátého století ve škole často nezbývá čas

POSEZENÍ S REŽISÉRKOU

Tereza Durdilová
při přípravě představení.

Foto: archiv tisicihran

Když jsme s našimi dětmi sledovali představení *Fialky a mejdlíčka* nebo *Tanky na plovárně*, zažívala jsem silný pocit smysluplnosti. Měla jsem radost, že jsme mohli poodkrýt dobu dětství a mládí našich rodičů a prarodičů. Uvědomit si, jak minulost formuje i život náš. Tereza Durdilová, spoluzakladatelka a režisérka tvůrčí skupiny TisícíHRAN, nás provede zákulisím těchto inscenací.

● **Věnujete se dokumentárnímu divadlu, to znamená, že ukazujete dějiny prostřednictvím zážitků konkrétních lidí. Jaká představení jste už připravili?**

První *Fialky a mejdlíčka* vzniklo v roce 2016. Ti, kdo byli v padesátých letech dětmi, stojí před námi tady a teď. Spolu s nimi se ptáme: Proč nás z našeho statku vystěhovali do plesnivého sklepa? Má pravdu soudružka učitelka nebo rodiče? Je můj táta zrádce nebo hrdina?

Druhou naší inscenací byl *Proten-tokrát*, kde dvě téměř devadesátileté holčičky líčily svůj život za války v protektorátní Praze. Bylo obdivuhodné, že s námi vydržely vystupovat více než rok.

Třetí inscenací jsou *Tanky na plovárně*. Opět se setkáváme s našimi hrdiny z let padesátých. Tentokrát skrze ně zažíváme dospívání v atmosféře uvolňová-

ní a nevěřičně zíráme na tanky u rozhlasu v srpnu '68. Prožíváme s nimi i rozhodování, zda emigrovat nebo zůstat.

Zatím poslední inscenací je *Dusno*. Ocitáme se uprostřed normalizace, kdy jsme i my prožili dětství. Setkáváme se s Davidem, který je přes svých šestnáct let pronásledován StB. Juanita místo na Jávě vyrůstá v paneláku na Zahradním městě. Je to doba, ke které odstup teprve získáváme. Skutečně se tehdy lidem žilo lépe? Veselý socialismus nikdo vlastně nebral vážně? Nebyla nezaměstnanost a stačilo jen zůstat zticha a každý měl své jisté? A proč za tehdejší zločiny nenese nikdo odpovědnost?

● **Co je cílem vašich představení?**
Chceme dvacáté století, které je pro dnešní teenagery prehistorií, ukázat skrze skutečné příběhy, skrze různé úhly pohledu. Nechat je si utvořit svůj vlastní úsudek. V rámci běžných školních osnov na něj bohužel často nezbývá čas. Zprostředkováváme mezigenerační setkávání, sdílení zkušeností a pochopení, že každé rozhodnutí je součástí dějin. Jaký bude svět, záleží na každém z nás.

● **Jaké divadelní přístupy využíváte, aby také menší diváci vydrželi děj sledovat, a jaké jsou zážitky s prací s neherci?**

Náš proces zkoušení je dlouhý. Nejprve se setkáváme s pamětníky, mapujeme, hledáme příběhy. Pomalu začínáme sestavovat scénář. Nechceme vyprávět pouze zrežirovat podle naší představy. Naopak vycházíme z toho, co mají na srdci, z jejich skutečných emocí.

Pro vtažení diváků je důležitá autenticita. I ti mladší cítí, že příběhy jsou prožité. Představení jsou oživena fotografiemi, záznamy z deníků atd. *Fialky a mejdlíčka* se hrají už osm let a jejich vyprávění je stále živé. Vždycky znovu mě vtáhnou, dojmou, rozesmějí. Důležité je, že v předávání příběhů účinkující stále vidí smysl. Ostatně každé představení je neopakovatelné a to nás moc baví.

Velká radost je pro mne spolupráce s mým tatínkem, který ve dvou inscenacích nadšeně vystupuje. I ostatní vyprávěči a spolupracovníci významně obohatili můj život, jsme jako rodina.

● **Vzpomínáš si na nějaké zajímavé ohlasy nebo reakce diváků?**

Po představení vždy následuje diskuse. Mladší děti nejvíc fascinuje skutečnost, že vyprávěči ty příběhy skutečně zažili. Opravdu byl váš tatínek ve vězení a opravdu stály cukrové fialky desetník? Starší už vnímají, jak nejasná je hranice mezi pravdou a ideologií, jak snadno lze člověka zmanipulovat. Radost máme i z reakcí učitelů. Někteří přivedli žáky už na všechny naše inscenace.

● **Kde se s vaším divadlem můžeme setkat?**

Fialky a mejdlíčka a *Tanky na plovárně* hrajeme už léta, především ve Werichově vile na Kampě. Inscenaci *Dusno* nově v Eliadově knihovně Divadla Na zábradlí. Často hrajeme dopoledne pro školy, ale vítáme i veřejnost. Večerní představení jsou zase příležitostí pro společné zážitky všech generací. Rádi jezdíme i do divadel či škol mimo Prahu. A budeme vděční za další pozvání a kontakty.

Program najdete na
www.tisicihran.cz.

Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová

Povolání a poslání

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Ilustrační foto: Marie Kilbergrová

Několik úryvků z tématu Margaret Karramové, prezidentky Hnutí fokoláre, pro rok 2023-2024.¹

Když nás láska osloví, dodá nám odvalu, vede nás k iniciativě, je dynamická, nutí nás přistupovat k druhým s úctou a vstřícností a staví nás do pokorného postoje naslouchání, který nedělá žádné rozdíly. Má rozměr daru a nabídky bez zájmu o dostávání, bez očekávání čehokoli na oplátku. Je konkrétní, a jak rád říká papež František, využívá všeho, co máme: naši mysl, srdce, ruce i čas k tomu, abychom mohli druhé potěšit a pozvednout.

A jestliže tolik plodů přináší hlásání jednotlivců, jaký dopad pak bude mít ve společnosti a mezi národy takové společenství, které klade za základ všeho vzájemnou lásku? Nemám na mysli jen fokoláre, jádra voluntářů, jednotky gen, ale také farnosti, diecéze, naše místní komunity a mnohé buňky prostředí, které mohou být mocným prostředkem apoštolátu.

INSPIRUJÍCÍ JISKRA

Z mnoha Chiařiných textů mě zaujal především jeden. Je to dopis z roku 1948 adresovaný komunitě v Anagni, městečku ve střední Itálii. Bylo by zají-

mavé přečíst si ho celý. Oslovilo mě, jak velkým povzbuzením je pro tuto nevelkou skupinu lidí.

Chiara jim říká, že *Bůh „(...) který je Nekonečný, nám otevře zcela nové obzory, zcela nové možnosti a vrhne nás do všech oblastí lidské společnosti jako kousky hořícího dřeva, které zapálí každé prostředí.“*²

Na závěr jim odevzdává to nejdůležitější:

Svědék by měl
být jako oáza,
ke které člověk
rád přichází,
aby uhasil žízeň,
odpočinul si,
načerpal nové
síly a motivaci
pokračovat
v životní cestě.

„Milujme upřímně. Rozšiřme okruh jednoty na co nejvíce lidí. To je Boží láska.“ (...)

SVĚDKOVÉ HLÁSÁNÍ, KTERÉ JE VIDITELNÉ, HMATATELNÉ A LZE HO VNÍMAT

Průzkum, který jsme nedávno v našem hnutí provedli mezi mladými lidmi po celém světě, ukázal, že ve všech kulturách požadují, aby hlásání víry bylo dílem radikálních a autentických svědků. Nežádají dokonalost, ale „svědka“ rozpoznávají v první řadě podle radosti, která vyzařuje z celé jeho bytosti, pak podle důslednosti jeho života a nakonec podle jeho schopnosti stát se bližním díky tomu, že dokáže naslouchat s láskou a do hloubky. Nejde tedy ani tak o proklamativní hlásání slovy, ale o hlásání, které je viditelné, hmatatelné a lze ho vnímat.

Svědék by měl být jako oáza, ke které člověk rád přichází, aby uhasil žízeň, odpočinul si, načerpal nové síly a motivaci pokračovat v životní cestě. V něm nebo v ní, v nás, by lidé měli mít možnost setkat se s **Ježíšem, který je svědkem par excellence.**

Obraz vody a pramene mi připomněl jedno přirovnání, které použil jezuitský teolog Christoph Theobald; přirovnává činnost svědka k povolání proutkaře, který umí najít podzemní zdroje vody i na vyprahlých místech.³ A všichni víme, že díky vodě rozkvétá i poušť.

To znamená, že spíše než abychom se starali o zavlažování půdy v duších ostatních velkým množstvím vody, musíme nechat vytrysknout pramen živé vody, který je ukryt v každém, a tak vytvořit místo pro ty, kdo stojí před námi. (...) Jen pokud budeme konat tímto způsobem, objeví se talenty, hluboké touhy a hodnoty, které může bratr nebo sestra přinést druhým jako svůj dar.

Margaret Karramová

1. Rocca di Papa, 15. září 2023.

2. Ch. Lubichová, *Lettere (1939-1960)*, ed. F. Gilletová, Città Nuova, Řím, 2023, str. 260-261.

3. Srov. Ch. Theobald, *Fraternità. Il nuovo stile della chiesa secondo papa Francesco*, Vydavatelství Qiqajon Společenství Bose, 2016, str. 82: „Církev je v tomto smyslu třeba chápat takřikajíc jako misijní „proutkařku“, která s duchovní citlivostí nachází to, o čem se v evangelii mluví a co je v druhém člověku již přítomné.“

Když kolem nás někdo projde

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

Stalo by se, jak říká evangelium, že by jimi pohrdali, „pošlapali by je“, a my bychom byli vysmíváni, „roztrhání“ (srov. Mt 7,6).

Zároveň nesmíme zapomínat, že samotné evangelium nás také učí milovat bližního jako sebe sama, předávat tedy duchovní dobra, která možná máme, světlo, které nám Bůh dává, těm, kdo jsou ochotni je přijmout.

V prvním případě musíme svědčit o Ježíši pouze svým životem. V druhém případě také svým slovem.

Chybou přehánění může být také omyl křesťanů, kteří se snaží prezentovat evangelijní život z dobrodružné, poetické, romantické stránky, snaží se zaujmout lidi evangelijním pseudoposelstvím, které vzbuzuje sebelásku, dává pocit, že člověk obdržel domnělé poslání a uvádí do pohybu fantazii. Z evangelijního života nelze odejmout to, co je na něm nejkrásnější: normalnost nadpřirozeného života, průzračného, harmonického, ani umělého, ani přehnaného, ale prostého jako příroda.

O Panně Marii, Matce Stvořitele a všech tvorů, není nic známo o činnosti

mezi jejími současníky, kteří byli rovněž všichni jejími dětmi. Plnila pouze Boží vůli: milovala Ježíše a pomáhala apoštolům. A věřím, že nikdo nežil evangelium lépe než ona.

Chybu nedostatku v lásce mohou standardně dělat ti křesťané, kteří přehnaně lpí na svých povinnostech, pouze v nich vidí Boží vůli, zatímco se uzavírají před tou, kterou Bůh vyjadřuje skrze okolnosti. Takoví končí například tím, že nemilují ty, kdo jdou kolem nich; žijí málo důvěrně s Bohem, protože nenaslouchají jeho hlasu v každém přítomném okamžiku dne. I když se domnívají, že jsou správně připoutáni ke svým nejlepším povinnostem, ve skutečnosti jsou připoutáni i sami k sobě. Neznají poezii evangelia, jeho božské dobrodružství, protože nevidí zlatou linii Boží prozřetelné ruky, která osvětluje a cizeluje život každého člověka, i toho nejprostšího a neznámého.

Zatímco ti, kdo hřeší tím, že přehánějí, se někdy zdají být nadšení, tito jsou těžkopádní a zasmušilí. Jejich přítomnost nic neříká a lidi od sebe odrazuje.

Pravý křesťan je ten, v němž stále žije Kristus; každý k němu přichází s láskou a bázní, protože z něj vyzařuje, stejně jako z Ježíše, láska a pravda: je světlem ve světě.

Chiara Lubichová

(Z knížky *Un annuncio che cambia la vita negli scritti di Chiara Lubich* /Ohlašování, které mění život ve spisech Chiary Lubichové/, a cura di Fabio Ciardi, Renata Simon, Città Nuova 2023, str. 139-141)

Následující myšlenka Chiary Lubichové nás může inspirovat k tomu, jak by měl žít pravý křesťan a jakým způsobem předávat Ježíšovu lásku.

Když kolem nás, v práci nebo ve škole, někdo během dne projde, je naší úlohou vždy a pouze milovat.

Je však třeba milovat jako Ježíš.

K tomu je třeba vždy naslouchat jeho hlasu, který v nás promlouvá, abychom v lásce nechybovali ani přeháněním, ani jejím nedostatkem. Evangelium nás například napomíná, abychom nedávali svaté věci psům; a my (ačkoli se můžeme a musíme vždy pokládat za horší než všichni, neboť jen Bůh zná milosti, které nám dal a my jsme je dostatečně nevyužili) musíme být velmi opatrní, abychom nemluvili o „svatých věcech“ v prostředí, které není připraveno je přijmout.

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„Stvoř mi čisté srdce, Bože! Obnov ve mně ducha vytrvalosti.“

(Žalm 51 [50], 12)

SLOVO ŽIVOTA

Březen 2024

Věta z Písma, kterou předkládáme v této postní době, pochází z 51. žalmu, kde ve 12. verši najdeme naléhavou a pokornou výzvu: „Stvoř mi čisté srdce, Bože! Obnov ve mně ducha vytrvalosti.“ Text, který ji obsahuje, je známý jako „*Misere-re*“. V něm autorův pohled začíná zkoumáním zákoutí lidské duše, aby zachytil nejhlubší vlákénka, ta, která se týkají naší naprosté nedostatečnosti vůči Bohu a zároveň neukojitelné touhy po plném společenství s Tím, od něhož pochází veškerá milost a milosrdenství.

„STVOŘ MI ČISTÉ SRDCE, BOŽE! OBNOV VE MNĚ DUCHA VYTRVALOSTI.“

Žalm vychází ze známého příběhu ze života krále Davida. Byl Bohem povolán, aby se staral o izraelský lid a vedl ho po cestách poslušnosti vůči Smlouvě, proti svému poslání se však prohřešil. Dopustil se cizoložství s Batšebou a poté nechal v bitvě zabít jejího manžela, Chetitu Uriáše, důstojníka své armády. Prorok Nátan mu odhalí závažnost jeho viny a pomůže mu ji uznat. Je to okamžik vyznání vlastního hříchu a smíření s Bohem.

„STVOŘ MI ČISTÉ SRDCE, BOŽE! OBNOV VE MNĚ DUCHA VYTRVALOSTI.“

Žalmista vkládá králi do úst velmi silná zvolání, která však vyvěrají z hlubokého pokání a naprosté důvěry v Boží odpuštění: „zahlad“, „smyj ze mě“, „očišť mě“. Zejména ve verši, o němž rozjímáme, používá sloveso „stvoř“, aby naznačil, že úplně osvobodit od lidských slabostí může pouze Bůh. Je to vědomí, že jen on nás může učinit novými tvory s „čistým srdcem“, naplnit nás svým životodárným duchem („duchem vytrvalosti“), dát nám pravou radost a radikálně proměnit náš vztah s Bohem a s ostatními živými bytostmi, s přírodou a vesmírem.

„STVOŘ MI ČISTÉ SRDCE, BOŽE! OBNOV VE MNĚ DUCHA VYTRVALOSTI.“

Jak můžeme toto Slovo života uvádět do praxe? Prvním krokem je uznat, že jsme hříšníci a potřebujeme Boží odpuštění, a to v postoji bezmezné důvěry v Boha.

Možná nám naše opakované chyby berou odvahu, uzavírají nás do sebe. Tehdy je třeba nechat dveře našeho srdce alespoň trochu pootevřené. Na počátku čtyřicátých let napsala Chiara Lubichová jednomu člověku, který se cítil neschopen překročit vlastní ubohost: „Z duše je třeba odstranit všechny ostatní myšlenky a věřit, že Ježíš je k nám přitahován skrze naše pokorné, důvěřivé a láskyplné vyznání hříchů. My, sami o sobě, jsme ve všem, co děláme, zcela ubozí. On, sám o sobě, se vůči nám projevuje jedinou vlastností – milosrdenstvím. Naše duše se s ním může spojit pouze tehdy, když mu jako svůj jediný dar nabídneme nikoli své ctnosti, ale své hříchy! (...) Je-li tu něco, proč Ježíš přišel na zem, proč se stal člověkem, prahne-li po něčem (...), pak je to: být Spasitelem. Být Lékařem! Po ničem jiném netouží.“¹

„STVOŘ MI ČISTÉ SRDCE, BOŽE! OBNOV VE MNĚ DUCHA VYTRVALOSTI.“

Jsme-li tedy osvobozeni, je nám odpuštěno a jsme si vědomi pomoci našich bratrů a sester, protože síla křesťana pochází ze společenství, začneme konkrétně milovat bližního, ať je jím kdokoli. „Od nás se žádá vzájemná láska, která slouží, chápe, má účast na bolestech, úzkostech a radostech našich bratrů; láska typická pro křesťany, která všechno přikrývá a vše odpouští.“² Na závěr uvedme slova papeže Františka: „Boží odpuštění (...) je největším znamením jeho milosrdenství. Je to dar, který má každý omilostněný hříšník sdílet s každým bratrem a každou sestrou, které potká. Všichni, které Pán postavil vedle nás: příbuzní, přátelé, kolegové, farníci... a všichni stejně jako my potřebují Boží milosrdenství. Je krásné, když je nám odpuštěno, ale i ty, chceš-li, aby ti bylo odpuštěno, odpusť. Odpouštěj, (...) abychom byli svědky jeho odpuštění, které očisťuje srdce a proměňuje život.“³

Augusto Parody Reyes a tým Slova života

1. Ch. Lubichová, *Lettere 1943-1960*, a Cura di F. Gillet, (Opere di Chiara Lubich 4/1), Città Nuova, Roma 2022; str. 350.
2. Ch. Lubichová, Slovo života na květen 2002, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 658-659, v češtině Nové město 5/2002, str. 15.
3. Papež FRANTIŠEK, Generální audience, *Milosrdenství zahladzuje hřích*, 30. března 2016.

„Apoštolové vydávali s velkou působivostí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše a na nich na všech spočívala velká milost.“ (Sk 4,33)

Ilustrační kresba: Petr Ettler

SLOVO ŽIVOTA

Duben 2024

Toto slovo, které připadá na velikonoční dobu, nás vyzývá, abychom v plnosti svobody těch, kdo přijali poselství evangelia, byli také my svědky události, která poznamenala dějiny – Ježíš vstal z mrtvých!

Abychom plně pochopili význam tohoto verše ze Skutků apoštolů, citujme i větu, která mu předchází: „Obec věřících měla jedno srdce a jednu duši. Nikdo neříkal o ničem ze svého majetku, že je to jeho vlastní, ale měli všechno společné.“¹

„APOŠTOLOVÉ VYDÁVALI S VELKOU PŮSOBIVOSTÍ SVĚDECTVÍ O ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNA JEŽÍŠE A NA NICH NA VŠECH SPOČÍVALA VELKÁ MILOST.“

Text zachycuje první křesťanské společenství, které je ožíváno mocnou silou Ducha a vyznačuje se sdílením, jež ho pohání k hlásání evangelia, dobré zprávy, že Kristus vstal z mrtvých.

Jsou to totiž lidé, kteří byli před Letnicemi vyděšení a ustrašení z nedávných událostí a nyní vycházejí ven, připraveni vydávat svědectví až k mučednictví díky moci Ducha, který rozmetl strach a obavy. Měli jedno srdce a jednu duši, žili ve vzájemné lásce až do té míry, že se dělili navzájem o svůj majetek. Tato praxe se stále rozšiřovala na větší počet lidí.

Lidé, kteří následovali Ježíše, naslouchali jeho slovům a spolu s ním sloužili v lásce nejposlednějším, nemocným, na vlastní oči viděli zázraky, které Ježíš konal. Jejich život se změnil, protože byli povoláni žít podle nového zákona, byli prvními svědky živé Boží přítomnosti mezi lidmi.

Co však pro nás, dnešní Ježíšovy následovníky, znamená vydávat svědectví?

„APOŠTOLOVÉ VYDÁVALI S VELKOU PŮSOBIVOSTÍ SVĚDECTVÍ O ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNA JEŽÍŠE A NA NICH NA VŠECH SPOČÍVALA VELKÁ MILOST.“

Nejúčinnějším způsobem, jak svědčit o Zmrtvýchvstání, je ukázat, že je živý a přebývá mezi námi. „Budeme-li žít jeho slovo, (...) udržovat v srdci hořící lásku k bližnímu, budeme-li zvláště usilovat o to, abychom neustále zachovávali mezi sebou vzájemnou lásku, pak Zmrtvýchvstálý bude žít v nás. Bude žít mezi námi, bude vyzařovat kolem nás své světlo a svou milost a bude přetvářet prostředí, v němž žijeme. Přinese to nespočetné plody. Bude to on, kdo skrze svého Ducha povede naše kroky a naši činnost. Bude to on, kdo bude ovládat okolnosti našeho života a bude nám dávat příležitost k tomu, abychom nesli jeho život lidem, kteří ho potřebují.“²

„APOŠTOLOVÉ VYDÁVALI S VELKOU PŮSOBIVOSTÍ SVĚDECTVÍ O ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNA JEŽÍŠE A NA NICH NA VŠECH SPOČÍVALA VELKÁ MILOST.“

Margaret Karramová³ píše: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu“⁴ je mimořádné poslání, které apoštolové dostali před dvěma tisíci lety přímo od Ježíše a které změnilo běh dějin. Stejnou výzvu dnes Ježíš adresuje i nám a nabízí nám možnost přinášet ji světu s veškerou tvořivostí, se svobodou a schopnostmi, jaké nám daroval On sám.“⁵

Jde o hlásání, „které nekončí jeho smrtí, ale naopak! Nabývá na nové síle po Vzkříšení a po Letnicích, kdy se učedníci stali odvážnými svědky evangelia. Jejich poslání se pak dostalo dnes i k nám. (...) Skrze mě a skrze každého z nás chce Bůh i nadále vyprávět svůj příběh lásky těm, s nimiž sdílíme krátké či dlouhé úseky svého života.“⁶

Patrizia Mazzola
a tým Slova života

1. Sk 4,32.

2. Ch. Lubichová, Slovo života na leden 1986, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5); Città Nuova, Roma 2017, str. 347.

3. Prezidentka Hnutí fokolare

4. Mk 16,15.

5. Margaret Karramová, Povolání a poslání, Rocca di Papa, 15. září 2023.

6. Tamtéž.

Foto: Pixabay

ŽIVOT ZE SLOVA

V dílně

Pracuji na směny v jedné dílně spolu s dalšími dvěma kolegy. Svou práci jsme na sobě závislí. Jeden z kolegů, kolega X, byl často hrubý a vznětlivý. Já jsem mu pomáhal a dělal i to, co nebylo v mém popisu práce.

Jednoho dne se tito moji dva kolegové mezi sebou pohádali a nemluvili spolu. I mě kolega X urazil. Ten druhý za mnou další den *přišel* a radil mi, abych s X nemluvil. Připadalo mi to normální, ale pak jsem si vzpomněl

na slova z evangelia: „Miluj bližního svého!“

Šel jsem a pozdravil jsem ho. Pozdrav mi udiveně opětoval. *Řekl jsem si, že to však nestačí* a šel jsem k druhému a vysvětlil jsem mu, proč jsem se neurazil a nepřestal s X mluvit. Řekl jsem, že jsem křesťan, který má rád všechny. Byl překvapený, ale vzápětí udělal totéž co já – začal se s kolegou bavit. Následující den mi řekl, že souhlasí s mým postojem a že bude také tak jednat. V

Dávat naději

V knize Ermese Ronchiho *Klíčové otázky evangelia se mě dotkla věta: „Jsem sůl, která ztratila chuť, když nepředáváme dvě věci: naději a svobodu.“*

Učím dospělé lidi, cizince, češtinu. Jeden pán skončil svou práci ve fir-

mě, a tedy ukončil po roce i kurz češtiny. Přišel mi poděkovat a řekl: „Děkuji nejen za lekce češtiny, ale děkuji Vám za to, že nyní věřím víc sám sobě!“ Potěšilo mě to.

J.

Využít příležitost k pohostinnosti

Kousek za naší zahradou je louka, kterou přijel sekat jeden mladý farník se svou rodinou. Byl zrovna takový dusný den a namáhal se při hluku sekačky kvůli vyšší, již přerostlé trávě. Blesklo mě hlavou: „Vždyť musí mít žízeň!“ Donesl jsem pití jemu i jeho rodině. Připomnělo mi to situaci, kdy na sousední

parcele dokončovali stavbu dva zahraniční dělníci a byl podobně horký den. Manželka pracovníkům nabídla drobné občerstvení. Jedno z našich dětí později vyprávělo, že ho zaujalo, že jsme jim kávu nalili do hrníčků, které používáme pro slavnostní příležitosti.

P.

Úprava oblečení

Chci se rozdělit o zkušenost související s papežskou exhortací o povolání ke svatosti v současném světě, která mě vede k větší citlivosti k druhým.

Vlastnila jsem malou firmu na výrobu a prodej dámské modelové konfekce. Naše služby zahrnovaly také úpravy a opravy oblečení.

Jednoho dne mne volala prodavačka, abych přišla do obchodu. Stál tam romský manželský pár. Začala jsem s nimi mluvit a věnovat se jim. Paní mluvila pouze romsky, zatímco manžel se stal tlumočníkem. Ptali se, zda by bylo možné u nás upravit oblečení. Spokojeně odešli s kladnou odpovědí.

Po nějakém čase opět volala prodavačka: „Paní vedoucí, máte tu ty vaše kamarády...“ Převzala jsem jejich šaty a švadlena je upravila podle jejich přání. Když si je přišli vyzvednout, nechali si mě zavolat. Děkovali mi a naprosto nezvykle a překvapivě mne zákazník jemně uchopil za ruku a políbil ji. Zaskočil mne jeho projev úcty. Při placeení se ke mně otočil a daroval mi téměř třetinu nákladů s tím, že jsou jenom pro mě. Řekl mi: „Nesetkal jsem se s takovým přijetím a ochotou, berte to prosím jako výraz naší vděčnosti.“ Přicházeli k nám opakovaně s jinými opravami velmi kvalitní konfekce. Po této příhodě byli také mými zaměstnanci přijímáni se vstřícností a ochotou. M.

Mezinárodní citadela Hnutí fokoláre ve švýcarském Montet, která byla založena v roce 1981 a sloužila pro formační školy, se v létě tohoto roku uzavře vzhledem ke snižujícímu se počtu kandidátů pro zasvěcený život ve fokoláre.

Osvobozující vstup do „domu sebepoznání“

Z Hnutí FOKOLÁRE

Na cestě tvořivé věrnosti

Pokračujeme v započatých úvahách, které jsou inspirovány nedávno publikovanou knihou spoluprezidenta Hnutí fokoláre Ješúse Morána.¹ Spolu s ním jsme se začali zamýšlet nad pojmem identity charismatu jednoty a nad podmínkami pro jeho nezbytnou aktualizaci v dějinách. Cesta k „dynamické věrnosti“, na níž nás autor zve, spočívá ve věrném navracení se k trvale platnému dědictví zanechanému Chiařiným životem a dílem a zároveň v dynamickém naslouchání - srdcem a myslí - stále novým výzvám našeho proměnlivého světa. Jedině tak může z bohatství charismatu vycházet na světlo mnoho dosud nevyjádřeného, co se do délky jednoho, byť i dlouhého, Chiařina života nemohlo vejít.

Zásadním krokem na této cestě je „vstup do domu sebepoznání“. To je výraz, který Morán přebírá od svaté Kateřiny ze Sieny (1347–1380), učitelky církve. Ta píše jistému řeholníkovi: „Ráda bych tě viděla přebývat v domě sebepoznání, kde můžeš získat každou ctnost. Pokud tak neučiníš, budeš žít ve zlu a zbaven rozumu. (...) Je to dům sebepoznání sebe samého před Bohem (...) Ty, který chceš následovat Ježíše ukřižovaného, objev tento dům a hned vstup do sebe samého. V tomto domě ale také najdeš svého hlavního nepřítele, který ti způsobuje škody; je to připoutanost k sobě samému pokrytá sebeláskou (...) Ve výhni lásky k Bohu a k bližnímu se jako voda vypaří veškerá tvoje tělesná i duchovní sebeláska. **Nemůžeš usilovat o lásku k lidem jinak než v Ježíši ukřižovaném**, když ho budeš následovat na cestě utrpení tak, jak chce Bůh, a ne tak, jak chceš ty. Pak **budeš svobodný** a necháš se vést sladkou vůlí Boží.“²

Foto: Wikipedie

Výraz „vstup do domu sebepoznání“, který Ješús Morán využívá, uvedla ve svém díle Kateřina ze Sieny.

v několika „temných nocích“ svého života, po nichž vždy přicházelo období mimořádného světla a plodnosti; například po dvouletém období 1992-94 prožitém v ústraní následovalo desetiletí nebývalého rozmachu a vstupu charismatu jednoty do veřejného života.

Takováto zkouška může mít i kolektivní charakter pro celé společenství a její absolvování je předpokladem nutným pro ochranu před duchovní pýchou, a tedy v konečném důsledku darem Boží milosti. Dílo Mariino vstoupilo do „domu sebepoznání“ hned po Chiarařině smrti v roce 2008. Tento vstup byl a je doprovázen bolestnými procesy hned na několika úrovních.

Na úrovni **institucionální** přichází úlek, jak může Dílo realizovat své poslání, jehož velikost přerůstá jeho reálné síly. Na rovině **generační** se začal projevovat úbytek povolání, stárnutí členů a rozevírání mezigeneračních nůžek. Odtud pocházejí **ekonomické** problémy způsobené úbytkem zdrojů, což vede k nutnosti revidovat aktivity a omezit či ukončit činnost některých neudržitelných struktur (citadely, centra Maria-poli). Na **vztahové** úrovni uhodilo jako blesk z čistého nebe odhalení případů zneužívání, jejichž zveřejnění způsobilo na některých místech takřka rozkol.

Mnozí jedinci se najednou začali cítit téměř „fyzilogicky“ neschopní realizovat abecedu života jednoty, pro kterou nasadili celý svůj život. Všechny **krize** však přinášejí také šanci. Zajímavým způsobem k tomu navádí čínský výraz pro slovo krize, který se skládá ze dvou znaků: jeden znamená **nebezpečí** a druhý **příležitost**. Nebezpečí se pro Dílo skrývá ve skepsi a poraženectví, příležitost naopak v nezbytném prosazování stylu individuálního i kolektivního rozlišování, které již mnohde začalo a přináší první plody.

Využití příležitosti k překonání krize vyžaduje splnění několika podmínek, jak na úrovni institucionální, tak především vztahové.

V první řadě je třeba se oprostít od pocitu sebestřednosti a nadřazenosti (řečeno slovy svaté Kateřiny – *od připoutanosti k sobě samému*), kvůli němuž jsme si mohli namalovat, že pouze Dílo má dar přítomnosti Ježíše mezi námi. Chiara však mnohokrát opakovala, že *ut omnes* nepatří Dílu, ale patří církvi. Je proto třeba usilovat o upřímný vztah Díla s místními církvemi a nebrat ho jen jako nutnou formalitu. K témuž vyzývá i souhrnný dokument bilancující první fázi synodální cesty církve: „Je

Ilustrační foto: Martina Fürstová

„Vstup do domu sebepoznání vyžaduje zejména radikální a nikdy neustávající obnovu vztahů.“

třeba rozvíjet způsob, jak zasvěcený život i laická sdružení, církevní hnutí a nová společenství mohou svá charismata vkládat do služeb společenství a misijního poslání místních církví...“³

Vstup do domu sebepoznání vyžaduje zejména radikální a nikdy neustávající **obnovu vztahů** ve fokoláře i v jiných společenstvích Díla. S odkazem na pojem „vnitřního hradu“, který podle svaté Terezie z Avily symbolizuje přítomnost Ježíše v nitru člověka, užívala Chiara výrazu „vnější hrad“, poukazující na přítomnost Ježíše ve společenství. Musíme ho budovat tak, že se jeden před druhého dokážeme postavit s plnou pokorou, úplně „odzbrojení“ a disponibilní ke službě v Ježíšově duchu. Jen díky takovému postoji bude náš „vnější hrad“ pevný a nikoli jen chaotický se stěnami nalakovanými lesklými barvami. Není-li tomu tak, vstupuje do našich společenství to, co papež František nazývá „světskost“, která mívá i katastrofální důsledky, včetně vzniku různých závislostí.

Ke zdravým vztahům patří i správné **uplatňování autority**, kde „příkaz“ i jeho „splnění“ jsou výrazem vzájemné lásky, tedy jsou „na způsob Trojice“. Taková je Chiarařina vize autority. Jedním extrémem je **autoritářství**, které může dojít až po psychické zneužívání, kdy nositel autority pod rádobu duchovními záminkami nepatřičně vstupuje do vnitřního fóra svěřeného člověka. Reakce na něj může vyústit ve falešný **demokratismus**, jenž se projevuje nezdravým „svetským“ pojetím rovnosti a relativizováním autority zodpovědného. Podle výstižné formulace jednoho z prvních fokolárinů je výsledkem každého extrému a každé úchylnosti to, že život v duchovním společenství není „žitelný, napodobitelný a posvěcující“.

Aby měl vstup do domu sebepoznání skutečně terapeutické účinky, je třeba podle Ježíše Morána mít na paměti tři ústřední skutečnosti, které vyžadují asistenci Ducha Svatého.

V první řadě musíme přijmout za svá všechna zmíněná negativa, s nimiž se v Díle setkáváme, ale především svou osobní křehkost, a „strávit“ je v Ježíši opuštěném, s vědomím toho, že Otec nás přijímá i s našimi křehkostmi a slabostmi („když jsem slabý, právě tehdy jsem silný“).

Dále je třeba si uvědomovat, že onen Ježíš mezi námi, o jehož přítomnost usilujeme, se nazývá „Ježíš Pravda“; proto, abychom se s ním dokázali ztotožňovat, musíme umět vždy říkat ostatním „pravdu v lásce“, a tedy musíme být my sami pravdiví (lidmi, v nichž „není lži“).

A konečně se musíme naučit dávat svému životu **křídla svobody** Ducha Svatého, protože bez svobody není a nemůže být pravá jednota. Zde se opět ozývají slova citovaného listu svaté Kateřiny, který také končí příslibem svobody ve vůli Boží, do které poznání sebe sama před Bohem vyústí.

Vydařený vstup do domu sebepoznání rozvazuje Dílu Mariinu několikrát pouta, aby díky tomuto „osvobození se od...“ získávalo stále větší „svobodu pro...“, a tak se zdravým pavlovským sebevědomím „všechno mohu v tom, který mi dává sílu“ (srov. Flp 4,13) šířilo vůni jednoty všude, kde je cítit pach rozpolcenosti.

Jiří Kratochvíl

1. Jesús Morán, Fedeltà dinamica. La crisi come opportunità (Dynamická věrnost. Krize jako příležitost), Città Nuova, 2023.
2. Cit., str. 58.
3. Synodální církev v misijním poslání: souhrnná zpráva z 28. října 2023, bod 10 f).

Nablízku mladým

Z HNUTÍ FOKOLÁRE Život gen

SPOLEČNĚ PROCHÁZET RŮZNÝMI ÚSKALÍMI

Již před několika lety vzniklo ve Vídni mužské a ženské fokoláre „On my way“ („Na mé cestě“) – obě jsou v úzké spolupráci otevřená mladým lidem. O své zkušenosti se rozdělila fokolarínka Veronika Sodomková, která pochází z Hlinska.

Veronika Sodomková (druhá zprava)
spolu s mladými, kteří přijeli
do fokoláre On my way.

Foto: archiv Veroniky Sodomkové

● **Jsi ve fokoláre se speciálním zaměřením, můžeš popsat, o co jde?**

Naše fokoláre se jmenuje ON MY WAY. Jedná se o fokoláre, které je otevřené a připravené přijmout mladé lidi ve věku 18 až 35 let na určité období jejich života. Během pobytu ve fokoláre mohou zažít komunitní život, prohloubit vztah k sobě, k druhým i k Bohu. Momentálně jsme fokolarínky a fokolaríni ze Švýcarska, Itálie, Německa, Česka a Rakouska a můžeme nabídnout komunikaci v sedmi jazycích.

● **Kdo a kdy k vám může přijet?**

Mohou k nám přijít mladí lidé, kteří hledají v životě své místo, potřebují se zastavit a zjistit, jakou cestou se vydat dál. Program je sestaven podle potřeb každého. Máme několik tematických modulů, které pokaždé přizpůsobujeme konkrétním potřebám.

Prioritně se snažíme vytvořit prostor, kde je možné si položit jakoukoliv otázku. Nemáme žádné omezení, může přijít jakýkoliv mladý člověk bez ohledu na to, zda je věřící, zda zná Hnutí fokoláre. Může přijít i ten, kdo neuvažuje o zasvěceném životě. Snažíme se podpořit, co je v životě zásadní: aby každý našel

svoji cestu. Než k nám mladý člověk přijede, spojíme se s ním v několika rozhovorech, abychom si vzájemně řekli, zda to opravdu je to, co je pro něj teď nevhodnější.

● **Z našeho nedávného povídání jsem si jako zásadní věc vzala, že neděláte žádnou „agitku do fokoláre“, ale vytváříte prostor, aby každý mohl najít svou vlastní cestu. Co to konkrétně znamená?**

Vždy je jednodušší popsat, co to neznamená. Tedy neznamená to, že poskytujeme pouze ubytování. Určitě se nejedná o agitaci. Jde o vytvoření prostoru, který má určité parametry. Jedná se o zapojení do života komunity. Po praktické stránce je to například vaření, uklízení, nakupování i spoluúčast na společné zábavě, výletech, kultuře, sportu atd. Máme rozdělené služby, každý má něco na starost.

Nabízíme společnou modlitbu, komunitní rozlišování, osobní rozhovory a doprovázení. Každý týden jeden večer věnujeme určitému tématu, které je pro mladé aktuální. Je pro nás důležité, a většinou to tak i je, aby měl mladý přicházející člověk nějakou pravidelnou

aktivitu i mimo komunitu. Například dobrovolnickou činnost nebo zaměstnání. Na praktickém životě komunity se mladí podílejí i finančně.

● **Jaké s tím máte zkušenosti?**

S tímto zaměřením funguje mužská komunita již čtyři roky, ženská tři. Snažíme se spolu úzce spolupracovat, a tak můžeme říct, že pracujeme na jednom společném projektu. Program je určitým způsobem společný, i když bydlíme v různých lokalitách. Organizujeme společný duchovní, sportovní i zábavný program. Například jsme spolu byli lyžovat, vyrážíme na poutě, výlety a tradiční už je společný Silvestr. Ten poslední jsme slavili vyloženě mezinárodně: 50 lidí z 12 různých národností.

Máme vytvořenou síť odborníků, se kterými spolupracujeme, jsou to psychologové, kouči nebo formátoři zaměření na rozlišování povolání – jak duchovního, tak civilního. Zveme různé hosty, aby povyprávěli své životní zkušenosti. Během těchto let našimi komunitami prošly desítky mladých lidí z různých koutů světa, každý na různě dlouhé období. Je možné u nás zůstat několik dní, týdnů, měsíců. Nyní je stanovena maximální délka půl roku.

● **Kudy se vaši návštěvníci pak vydali dál?**

Většina se vrací zpět do svých zemí, někteří se rozhodli pro profesní změnu, někteří prohloubit komunitní zkušenost. Další si uvědomili, co určitě v životě nechtějí. Jsou to hluboká osobní rozhodnutí týkající se vnitřního rozměru. Jeden ze společných jmenovatelů zpětných vazeb je, že u nás mohli být sami sebou. Nabízím několik dojmů pro dokreslení:

„Během těchto měsíců jsem si uvědomil, že když dáváte, dostáváte víc. Neexistují žádné obecné odpovědi na zásadní životní otázky. Jde spíše o neustálé naslouchání v přítomném okamžiku, o naslouchání Bohu, lidem a okolnostem kolem mě.“

„On my way byl pro mě časem Boha, bytí v opravdovém vztahu s bratry, se sebou samým a s Ježíšem, který žije mezi námi, 24 hodin denně. Časem otázek a odpovědí, které jsme společně objevovali. Hodně jsem přemýšlel a po této devítiměsíční zkušenosti se cítím zralější, připravenější milovat a být milován. A trpělivější. Je to pro mě zkušenost na celý život.“

„Zažil jsem On my way jako místo, které dává mladým lidem příležitost

zažít Ježíšovo nové přikázání – „jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem“. A objevit své pravé já.“

„Děkuji, vám. Cítila jsem se tu svobodná, bez stresu a bez tlaku.“

„Boží milost a světlo, které jsem tolik a zoufale potřebovala zažít.“

„Den v On my way je více než 1 000 slov. Pro mě byl místem, kde jsme zažili Ježíše mezi námi, který nám dal pochopit, že za Bohem necestujeme sami, ale cestujeme společně.“

● **Umím si představit, že když se snažíte mít otevřené dveře, je život hodně dynamický, flexibilní, nemů-**

žeš si všechno naplánovat atd. Co pro tebe osobně znamená být ve fokoláře „On my way“?

V první řadě radost. Život v On my way je velmi intenzivní. Chce to hodně flexibility nejen osobní, ale celé komunity. Skloubit mou práci v Bratislavě a život ve Vídni vyžaduje určitou dávku organizace, ale rozhodně mně to nebrání prožívat radost z možnosti být blízko životu mladých lidí. Společně procházet různými úskalími. Vnímám, že mladí jsou v dnešní době velmi schopní, ale také jsou na ně kladeny velké nároky. Obdivuji jejich obrovskou otevřenost, ochotu dělat něco pro druhé

a zároveň hluboce reflektovat sami sebe.

Musím říct, že mi dávají možnost nahlédnout do jejich srdcí a duší, a to je pro mě něco velmi vzácného. Zároveň si uvědomuji, že je to „posvátný prostor“ a musí být respektován. Zjišťuji, že se mám od mladých co učit. Pomáhají mi v růstu, v nastavování zrcadla a v tom, abych nezůstala na místě. Mladí lidé bez obalu říkají, co si myslí, a vyžadují, aby člověk byl koherentní. Pomáhá mi to realizovat své povolání ve směřování druhých na Boha, a ne na mě samotnou.

*Za rozhovor děkuje
Magdalena Broschová*

Spolu na cestě III.

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Třetí víkend v lednu se sjelo 23 manželských párů na krásné poutní místo Svatý Hostýn, aby tam spolu prožili víkend určený k obnovení vzájemného partnerského vztahu. Organizaci si již po několikáté vzaly na starost Nové rodiny z Hnutí fokoláře, které nabídlý zájemcům nejen kvalitní program tím, že pozvaly zkušené lektory ze Slovenska - manžele Annu a Emila Kondelovy, ale také duchovní program v nádherné kapli a ještě krásnější bazilice.

Ale pěkně popořádku. Sjeli jsme se v pátek na večeri a po prvním rych-

lém seznámení pomocí jednoduché hry a přípitku k novému roku jsme šli do kaple, kde jsme prožili krásnou chvíli modlitby s chválovou hudbou a čtením úryvků z Písma svatého.

V sobotu jsme měli dvě přednášky od manželů Kondelových, kteří se na Slovensku věnují manželským setkáním a mají s lektorováním mnoho zkušeností. Probrali jsme společně dvě důležité vztahová témata a tím byly „Krise – ničitelé lásky v manželství“ a „Vyjadřování pocitů“. Přednášky byly velmi inspirativní, plné jejich osobních zkušeností a moudrosti. Po nich vždy následovala možnost práce v páru. Od-

poledne jsme prožili adoraci v bazilice s možností přijmout svátost smíření a také se modlit v páru vzájemně jeden za druhého. Ani se nám nechtělo jít na večeri. Večer jsme poseděli v družných rozhovorech.

V neděli dopoledne jsme pokračovali třetím tématem, které se věnovalo potřebám ženy a muže a jak tyto potřeby vyjadřovat a vzájemně je naplňovat. Po obědě jsme měli závěrečnou reflexi a shodli jsme se, že chceme v tomto formátu pokračovat. Proto jsme si na Svatém Hostýně rezervovali už termín na příští rok. **Kdo by chtěl prožít podobnou zkušenost, ale s jinými tématy, která jsou pro manželství také důležitá, může si již nyní rezervovat termín od 24.-26. ledna 2025.**

Martina a Karel Fürstovi

Děkuji za naplněný víkend, kdy jsme na sebe měli čas a řekli jsme si mnoho hezkých vět, měli jsme možnost naslouchat vám, Pánu, sobě navzájem. Rádi zase někam pojedeme.

Pavλίna

Družný hovor v sobotu po večeri jsme prožili s manželským párem naproti nám.

Moc jsme se neznali, i když jsme se potkali během let na několika větších setkáních.

Bylo to pro nás krásné setkání, kdy jsme si měli stále co povídat. Měli jsme z tohoto večera moc krásný zážitek společenství a porozumění.

Václav a Dáša

Foto: Stanislav Čížek

**Křížová cesta
na Svatém
Hostýně.**

Naděje pro Evropu

Z Hnutí FOKOLÁRE

Společně pro Evropu je volné sdružení více než 300 křesťanských hnutí a komunit, které se vydaly na cestu společenství v duchu Ježíšovy modlitby: „Aby všichni byli jedno, aby svět uvěřil“. Vytvářejí mezi sebou síť napříč celou Evropou a společně hledají to, k čemu je Duch Svatý inspirovan pro šíření ducha solidarity, spravedlnosti, míru a bratrství v celé Evropě, při zachování toho, co je specifické pro každé charisma.

Zástupci těchto hnutí a komunit se scházejí jednou ročně, vždy v některé evropské zemi, kde se snaží poznávat křesťanskou kulturu a hodnoty daného národa a vytvářet mezi sebou živé společenství. Poslední setkání se uskutečnilo od 16. do 18. listopadu 2023 v rumunském Temešváru. Z České republiky se ho zúčastnili dva zástupci ze Schönstattského hnutí a dva z Hnutí fokoláre.

V listopadu 2023 se v Temešváru setkali pravoslavní, katoličtí, protestantští, reformovaní, anglikánští a svoidobní křesťané pocházející z 29 různých zemí Evropy a zastupující 51 křesťanských hnutí a společenství.

Temešvár je město mnohonárodnostní, multikulturní a mnohonáboženské. Rumunská většina s menšinami Maďarů, Němců, Bulharů, Srbů, Slováků, Čechů a Romů tvoří dohromady pokojné a svobodné soužití. Pravoslavná církev rumunská, bulharská a srbská, katolíci, luteráni, letniční křesťané, reformovaní křesťané, baptisti i malá komunita Židů vytvářejí mozaiku náboženského života ve městě a žijí ve vzájemné úctě a bohatých bratrských vztazích. Poselství tohoto místa bylo pro toto setkání velkou inspirací a povzbuzením.

Během programu zazněly jak konkrétní střípky ze života iniciativy Společně pro Evropu z různých zemí, tak i hodnotné přednášky a zamyšlení nad aktuální náboženskou situací

Foto: Brehm

Zkušenost mladých.

na kontinentu. Německý historik **Herbert Lauenroth** se zabýval perspektivami pro Evropu: „Když vidím bolest prázdných kostelů, zaniklých společenství, ubývajících hnutí, nevidím v první řadě utrpení ‚světa‘. Spíše vidím naše utrpení: utrpení křesťanů, církví a hnutí. (...) ale není celý život jedinou ‚lekci‘, která nás učí skutečně se odpoutat? Lekcí, která nám umožňuje dávat Bohu stále více prostoru? Naše setkání zde v Temešváru by nemělo být ‚poselstvím o obrácení‘, které vysíláme do světa pro ‚svět‘, ale spíše poselstvím, které se týká nás samotných: jako křesťanů, církví a hnutí, poselstvím, které hovoří o odložení našich osobních či kolektivních přesvědčení (i těch nejvyšších ideálů), abychom konečně vytvořili prostor pro Boha ‚v nás a mezi námi‘.“

Touha stát se malými, ale kreativními komunitami, které budou mít misijní poslání, často vytvářející novou atmosféru ve společnosti, to byly další myšlenky z obsahu tohoto velmi inspirujícího příspěvku.

Gerhard Proß, moderátor Společně pro Evropu, nabídl pohled, že obraz Krista s otevřenou náručí mezi nebem a zemí symbolizuje hluboký vstup do trhlin mezi Bohem a lidstvem, mezi jednotlivci, skupinami, denominacemi a národy. Jeho slova vedla k zamyšlení nad tím, jak mohou křesťanská společenství vytvářet prostor života tváří v tvář dnešním výzvám uprostřed trhlin, napětí a nejistot.

Margaret Karramová, prezidentka Hnutí fokoláre, mluvila ve svém projevu o naději: „Ráda bych se s vámi všemi podělila o přesvědčení: Všechno je možné!“ Její slova nás vybízela k optimismu, k úctě, k lidskosti, k vytváření sítí bratrství a k hledání prostoru pro konkrétní odpovědi na výzvy dnešní doby. Citovala slova Chiary Lubichové, která pronesla v roce 2007 ve Stuttgartu: „Každé hnutí, každé společenství, každé dílo je odpovědí na noc, která vládne ve světě a vrhá světlo zrozené z Ducha Svatého jako odpověď na tuto konkrétní temnotu; buduje síť bratrství. Více než kdy jindy je třeba

Vytváření sítí.

tyto sítě rozšířit a utkat velkou síť celosvětového bratrství ve vzájemné lásce.“

Margaret pokračovala: „Sen o soužití, které umí integrovat rozmanitost, nelze svěřit pouze institucím, ale jsme povoláni být ‚kvasem‘, který v dnešních dějinách umožňuje odpuštění a smíření.“

Naděje bylo slovo, které také pramenilo ze silných svědectví místních křesťanů, například manželských párů žijících zkušenost různých křesťanských denominací uvnitř rodiny. Nebo mladých, kteří prožili silnou zkušenost při organizaci Evropského festivalu křesťanské mládeže loni v květnu. Přesto, že byli z různých církví, hlubokým nasloucháním jedni druhým překonali rozdělení až dospěli k vytvoření tak krásné zkušenosti, která pokračuje dodnes. Díky ní vznikl úžasný pěvecký sbor, který svým zpěvem kromě tohoto setkání pravidelně obohacuje bohoslužby v různých církvích a při rozmanitých příležitostech. O velmi silné svědectví žitého ekumenismu a vzájemného bratrství se s námi rozdělili také tři biskupové různých církví z Rumunska.

Díky překrásným zpěvům několika pravoslavných bohoslovců a účasti na nešporách v temešvárské pravoslavné katedrále jsme mohli poznat bohatost a hloubku pravoslavné církve. Po skončení této slavnostní chvíle, na schodech chrámu, kde při demonstracích v roce 1989 bylo zastřeleno mnoho lidí včetně dětí, jsme za svitu svíček prožili hlubokou chvíli modlitby za mír ve všech zemích světa, kde zuří války.

Do programu byly zařazeny i workshopy. **Účastníci workshopu o poznávání pravoslaví P. Jiří Voleský a Josef Daniel vypráví:** „Byli jsme v jedné pravoslavné farnosti, v kostele, kde se každou neděli schází kolem 450 věřících. Vyslechli jsme komentář k uspořádání liturgického prostoru (ikonostas, carská vrata, jáhenské dveře, obětní stůl) a k duchovnímu bohatství církve (eucharistie, bohoslužba, postní duchovní praxe...). Dostali jsme i malé dárky – malou ikonu Nejsvětější Trojice a foto ikonostasu. Setkání jsme zakončili posezením s kávou a sladkostmi.“

Vrcholem setkání byla chvíle, kdy jsme společně vyslovili *pakt vzájemné lásky* a řekli jsme své ANO k obnovenému životu podle Ježíšova přikázání lásky.

Závěrečný den jsme prožili i za přítomnosti některých představitelů politického života. Přítomný byl i bývalý premiér Slovenska Eduard Heger, který během svého vystoupení apeloval na křesťany s výzvou ke komunikaci s politiky, aby se do tohoto světa přineslo smíření.

Nakonec temešvárský biskup József-Csaba Pál, vyjádřil vděčnost za tyto dny: „Malé semínko tohoto bratrství, jed-

Nešpory
v temešvárské
pravoslavné
katedrále.

noty a lásky bylo zaseto v nás, v našich církvích, ale také ve společnosti. Síť Společně pro Evropu je jednou z těchto úžasných iniciativ, v níž Bůh nechal v průběhu let vyrůst dobré věci. Pokračujme ve spolupráci se všemi lidmi dobré vůle!“

Peter Wezel vypráví svůj dojem: „Když jsem se vracel z Temešváru, jednoho ze tří evropských hlavních měst kultury, řekl jsem si, že toto město je příkladem toho, jak by měla žít celá Evropa. V jedné katolické farnosti jsem měl možnost zažít seminář, který byl celý o ekumenismu v praxi. Lidé, kteří se nám představili, patřili nejen k různým náboženským vyznáním, protestantům, pravoslavným křesťanům, katolíkům, ale zastupovali také různé národnosti: Maďary, Němce, Rumuny. Bylo pro mě silné vidět, jak se tyto lidé znají a co říkají o svém společném životě.“

Působivé je také soužití různých etnických skupin ve městě. Katolický kněz sdělil, že v neděli pořádá čtyři bohoslužby, každou v jiném jazyce. Ve městě jsou maďarské školy a školky, stejně jako německé a rumunské. Každý mluví svým jazykem, a přesto velmi dobře spolupracují. Vrcholem setkání Společně pro Evropu pro mě bylo osobní přivítání starostou Temešváru – mužem kolem třicítky, který byl původem z Německa. Po střední škole absolvoval v Temešváru dobrovolný sociální rok. Město se mu zalíbilo natolik, že se sem po studiích vrátil. Zapojil se do místní politiky a nakonec byl zvolen starostou. Bylo by to možné u nás v České republice? Pro mě to byl příklad toho, že Ježíšovo přání ‚Otče, dej, aby všichni byli jedno‘ není utopií, ale je realizovatelné, pokud jsme otevření různosti a objevujeme v druhých to pozitivní.“

Ludmila Bukovanská

Funded by
the European Union

Program
pro
účastníky
setkání
a obyvatele
Temešváru.

Povolání a poslání – aneb nikdy není pozdě

DUCHOVNÍ INSPIRACE V PRAXI

Pracoval v zemědělství, jezdil především s koňmi. Byl členem lidové strany a katolické jednoty Orel. K jeho zálibám patřilo ochotnické divadlo a malování. Měl i literární nadání a byl dobrým vypravěčem. Miloval přírodu. Rád jezdil na motorce. A také – chtěl být knězem. Ve svých čtyřiceti letech si podal přihlášku na bohosloví. To byl P. Jan Topenčík, který by 1. ledna letošního roku oslavil 100 let.

Cesta ke kněžství P. Topenčíka nebyla jednoduchá. Jak říká bývalý mikulovský probošt Mons. Nováček: „*Bůh píše rovně i křivými čarami.*“ To platí i o P. Janovi: Bohem byl **povolán ke kněžství**, ale cesta k povolání nebyla rovná, byla i s různými zatačkami. Bohaté zkušenosti tohoto kněze shrnul do knížky „*Sešívání srdce*“ Mons. Jiří Mikulášek.

Na kněze byl vysvěcen v roce 1969 v Brně. Byl **poslán** postupně do různých farností. Působil ve farnostech Letovice, Rozhraní, Doubravice nad Svitavou a Vysočany-Molenburk. Přestože byl vážně nemocný, sloužil tam 13 let. Zemřel v roce 1997.

P. Topenčík působil také jako anonymní a po roce 1989 jako veřejný autor měsíčního pořadu „*Z deníku venkovského faráře*“ v českém vysílání Rádía Vatikán.

BYL ÚPLNĚ JINÝ

Po vysvěcení byl poslán na svoje první kaplanské působení do Letovic. Mně tehdy bylo pět let. O tři roky později jsem začal ministrovat a díky tomu jsem se dostal více do jeho blízkosti. Zhruba v té době mě také jeden rok učil v náboženství. Kromě jiných zajímavých aktivit nám například promítal diapozitivy (tehdy vrchol audiovizuálních zážitků). Poznal jsem, že byl úplně jiný než kněží, které jsem do té doby znal. Byl to tehdy jediný kněz, kterého jsem měl rád a nevnímal ho jako povinnou autoritu. Po jeho odchodu z naší farnosti jsme se dlouho neviděli.

V roce 1986 jsem dostal nabídku jet na mariapoli („*Město Mariino*“ – několikadenní setkání s aktivním životem vzájemné jednoty) do německého Görlitz. Tehdy jsem se dozvěděl, že otec Jan patří do Hnutí fokoláre, a že na mariapoli pojedeme společně. Ještě s námi jel P. Bohumil Němeček, se kterým se střídali v řízení, a dvě další účastnice a já začal poznávat, kdo ve skutečnosti je Jan Topenčík. Cesta byla s několika zastáv-

P. Jan Topenčík při křtu v obci Vysočany v roce 1995.

Foto: archiv Bořivoje Sekaniny

kami plánovanými i improvizovanými. Když zjistil, že je po několika letech opět možný přejezd do tehdejšího východního Německa přes Polsko, vyrazili jsme do polského poutního místa Vamberice a pak do Kladzka (Kłodzka). Říkal: „*Kdo ví, kdy se taková příležitost zase naskytne.*“ Stále mi v uších zní jeho věta: „*Pomodleme se k Matce zdravého rizika a Bohouši, vezmi to na Wrocław!*“ Přestože město Görlitz, cíl naší cesty a dějiště mariapoli, leží na polsko-německé hranici, nejeli jsme hned přímo tam. Otec Jan udržoval dlouhodobě styky s národnostní menšinou Lužických Srbů, takže jsme postupně navštívili několik významných lužicko-srbských duchovních, které osobně znal. Všude, když ho uviděli, projevovali spontánně velikou radost.

Martin Hoder

NA KARDIOCHIRURGII

Poprvé jsem se s ním potkala v roce 1984, když jsem začala pracovat v Brně na kardiologickém oddělení v nemocnici u svaté Anny. Byl přijat k plánované operaci srdce, přestože operace byla považována za riskantní. Bylo mu již šedesát let. Den před operací jsem měla službu. V odpoledních hodinách ho přišlo krátce povzbudit pár přátel z Hnutí fokoláre. Byl nesmírně rád. Otec byl ujištěn o modlitbě a jednotě mnoha lidí, kteří na něj mysleli. Ví, že byl připraven, s naprostou odevzdaností a klidem přijmout jakoukoliv vůli Boží!

Po operaci se objevily i nějaké komplikace a náročná infuzní léčba mu působila bolesti. V každé takové chvíli říkal: „*Pro Ježíše opuštěného*“, „*Přišel Ježíš opuštěný*“. Vždy mi říkal, kolikrát za ním Ježíš opuštěný přišel, a že ho přijímá s radostí. Byla to síla!

Otec Jan byl na kardiologii hospitalizován poměrně dlouhou dobu. Brzy si k němu našlo cestu několik mých kolegů, zdravotních sester, které si s ním rády povídaly, světovaly se mu s osobním životem a dostávaly odpovědi na otázky i ohledně víry v Boha. Tyto rozhovory se vedly většinou tajně. Za totality a v pracovním procesu nebylo možné se bavit jen tak důvěrně s knězem. Atmosféru lásky šířil kolem sebe na nás zaměstnance, ale i na spolupacienty.

S otcem Janem jsem pak udržovala kontakt i v dalších letech. Jsem velmi vděčná Bohu, že jsem mohla v určitém čase být v jeho blízkosti.

Bronislava Pavlíková

Stranu připravil Zdeněk Vích

MATKA A JÁ

KRESLÍ CZINA

S MATKOU JSEM NIKDY NEMĚLA NEJLEPŠÍ VZTAH. KRITIZOVALA MOU VÍRU A NESOUHLASILA S MÝM ŽIVOTNÍM PŘESVĚDČENÍM. PO ODCHODU Z DOMU JSEM UDRŽOVALA KONTAKT S OTCEM, KTERÝ VŽDY UMĚL NAPIJATOU SITUACI VYVÁŽIT.

JEDNOHO DNE MI ZAVOLAL, ŽE JE MATKA V NEMOCNICI S VÁŽNOU CHOROBOU.

MATKA VYPADALA UNAVENĚ, NEMOC JI PŘIPRAVILA O RADOST ZE ŽIVOTA. UŽ NEBYLA SAMÁ SEBOU.

PŘEMÝŠLELA JSEM, CO BY JÍ MOHLO UDĚLAT RADOST A V HLAVĚ SE MI VYNOŘILA VZPOMÍNKA NA TO, S JAKOU RADOSTÍ ČETLA BÁSNĚ. A TAK JSEM JÍ NA DALŠÍ NÁVŠTĚVU PŘINESLA JEJÍ OBLÍBENOU SBÍRKU.

MÉ NÁVŠTĚVY SE STALY OBJEVOVÁNÍM NEJEN POEZIE, ALE I MÉ MATKY. DO POSLECHU A ČTENÍ BÁSNÍ ZAPOJILA I OSTATNÍ PACIENTY. BYLA JSEM U NÍ, KDYŽ VYDECHLA NAPOSLEDY. KLIDNĚ A S NADĚJÍ.

Ettler 22

Jedno srdce a jedna duše

(ZA)MYŠLENKA

Nachýlilo se pětileté období naší služby v pastorační radě farnosti a začaly se připravovat nové volby. Je to takové období bilancování. Čekal na nás jeden domácí úkol od našeho otce administrátora. Stále jej nosím v hlavě. Každý z nás máme přijít na slavnostní zasedání pastorační rady, které bude naše opravdu poslední a zároveň první v nově zvolené sestavě, s vlastním ohlédnutím za minulými *pěti lety*. Přemýšlím, *učím se oceňovat věci, které se jeví navenek jako samozřejmé*. Za všechno se učím děkovat.

Jaká to ale byla léta? Co z nich vyčnívalo a co je přesahuje? Byli jsme opravdu tím tělesem, které má jedno srdce a jednu duši (Sk 4,32)? Každý má své vlohy, ale ty mu zároveň kladou určité meze. Určitě jsme si nesli vědomí spolupodpovědnosti za předávání víry a její

prohlubování, ale to přece musíme dělat každý a stále!

Konali jsme vždy Boží vůli při nasazení v dětských dnech na začátku června, Noci kostelů, mikulášských besídkách, setkáních sousedů, Tříkrálové sbírce? Bezesporu to byl vějíř setkání s lidmi, kterým říkáme „kostelní“, s lidmi hledajícími, se zástupci obce... s těmi všemi jsme

*Učím se oceňovat
věci, které se
jeví navenek jako
samozřejmé.*

přece na jedné cestě. Na cestě, která je životem a která má určitě smysl a cíl.

Malý chlapec nedávno při dětské části homilie na otázku kněze, co je to ten druhý příchod Páně odpověděl s určitým postřehem: „Přijde, protože jsme nepolepšitelní!“ Tak se znovu ptám – sám sebe – v čem ta minulé pětiletka pro mě znamenala duchovní posun vpřed? Co pro mě bylo v tom období nejdůležitější?

Chtěl bych vydat svědectví, že to pro mě byly chvíle adorace, tiché momenty s rouškou na tváři v době kovidové před Nejsvětější svátostí, která byla vystavena v portále při vstupu do našeho kostela. Klečeli jsme sice venku, v trávě, ale dodnes na to nemohu zapomenout.

*Napsal a malbou doprovodil
Petr Ettler*

Oranžová? Oranžová!

Konkrétně žitá láska se může přirovnat ke světlu. Tak jako se světlo rozkládá do sedmi barev, tak můžeme lásku vnímat ze sedmi úhlů. Oranžová barva symbolizuje **poslání k dalším lidem, svědectví a apoštolát**.

„Oheň jsem přišel vrhnout na zem a jak si přeji, aby už vzplanul.“
(Lk, 12,49)

„Byli jsme s kamarády na hřišti a při hře jsme se snažili vycházet si vstříc. Na tom hřišti byly i jiné děti a také dva kluci, kteří postávali na straně a nehráli si. Přerušili jsme hru a dohodli se, že je přivzeme, ale oni se styděli a odmítli to. V jednu chvíli si Kuba všiml, že popoší trochu blíž a nahrál jim míč. Jeden z těch kluků ho s velkým úsměvem zachytil a oba se pak přidali do hry. Všichni jsme si to moc užili.“ F.

„Sjednocování se obvykle začíná tím, že se s druhým ztožníme, že vstoupíme do jeho světa, abychom se snažili pochopit ho do maximální hloubky. Znamená to dávat druhému možnost, aby vnímal takovou lásku, kterou se cítí být uznán a pochopen, a tím je svobodný ji přijmout nebo odmítnout... Pokud druzí mluví o fotbale, mluvíme o něm i my. Pokud mluví o módě - my také. A řekneme svůj názor.“ Chiara Lubichová (V barvách duhy - svědectví a vyzařování)

Úkol - podívej se do seznamu kontaktů ve svém telefonu a přemýšlej, s kým jsi dlouho nemluvil. Zkus se mu ozvat, abys ho potěšil.

Foto: archiv J. Malíkové

Foto: J. Diblík

Foto: Karel Oto

V pátek 12. ledna 2023 se konalo Novoroční sousedské setkání v Praze-Vinoři. Byla to příležitost k popovídání se známými i pro seznámení s novými sousedy. (1-2)

První únorový víkend prodloužený o pololetní prázdniny prožili někteří gen 3 v Diecézním centru života mládeže Vesmír. (3-6)

10. února se konal tradiční benefiční Bál dobrých srdcí v Kájově v jižních Čechách, pořádaný Hnutím fokoláře a farností Český Krumlov. Výtěžek podpoří týdenní stacionář Domov Žlutý Petrklíč v Lomci u Vodňan. (7-8)